Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΤΟΜΟΣ Γ

ΑΡΙΘΜ 69

Ο ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΙΕΡΑΡΧΗΣ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ κ. κ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ, (δλέπε σελ. 7)

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. AStoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada $2.00—Foreign $2.50
Ten Cents a Copy
Vol. III. No. 69. — October 24, 1937.
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

	'Ονοματεπώνυμον νυμφευθέντων		Κοινότης	Τελέσας τὸν Γάμον 'Ιερεύς
'Ιουλ. 29	Βασίλειος Κωτσανᾶς	Lilian Groll	Milwaukee, Wis.	'Αρχιμ. Βενιαμὶν Κόλιας
» 29	'Ιωάννης Δ. Σκλημπόσιος	'Αργυρὼ Ν. Μπάμπογλου	Ft. Worth Texas	'Αρχ. Γερμ. Στεφόπουλος
» 29	Κωνστ. Ι. Παγανιᾶς	Κυριακοῦλα Ρηγοπούλου (Τὸ γένος Ράλλη	Norwich, Conn.	Αἰδ. Ν. Θεοδωρίδης
» 29	Λουκᾶς Κ. Κυριάκου	Βασιλικὴ Π. Τριανταφύλλου	Jersey City, N. J.	Αἰδ. Ἄγγελος Τσιγκούνης
» 29	Γεώργιος Κ. Καλαμαρᾶς	'Ιουλία Θηρεσία Ι. Λολίκη	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Βασίλειος Μιχαλόπουλος
» 29	'Αναστάσιος Σ. Γιατρᾶκος	Αἰκατερίνη Ν. Λεμπέση	Savannah, Ga.	'Αρχιμ. Γεράσ. 'Ηλίας
» 29	Δημήτριος Πανταζίδης	Θεώνη Κωνσταντοπούλου	Chicago, Ill.	'Αρχιμ. Δανιὴλ Γκολέμης
» 29	Τραϊανὸς Βαφειάδης	Δεσποίνη Α. Βουρλίδου	New York City	Αἰδ. Νικόλαος 'Ανδρεόπουλος
» 29	Κωνσταντῖνος Ι. Μέξας	'Ελένη Ν. Κουτσομάνη	Philadelphia, Pa.	'Αρχιμ. 'Αγάπιος Γοιλάμης
» 29	'Αν. Π. Κατσουφράκης -	Παναγιώτα Γ. Ζησιμοπούλου	Salt Lake City, Utah	Αἰδ. Χαράλ. Τζαβαλᾶς
» 29	'Αθανάσιος Γ. Μπαλάνης	'Αθανασία Η. Μπάκα	Roanoke, Va.	Αἰδ. Δημήτριος Κασσῆς
» 30	Νικόλαος Μανδέλος	Εὐτυχία Αραβανῆ	Washington, D. C.	Αἰδ. Θωμᾶς Δανιὴλ
» 30	Σωκρ. Γ. Γαλανόπουλος -	Μαρία Ε. Τριανταφυλλίδου	New Haven, Conn.	'Αρχιμ. 'Ιωάννης 'Ανδρεάδης
'Ιουν. 20	Παναγ. Α. Καραμπίκης	Rosy Louis Saiff	Syracuse, N. Y.	Αἰδ. Συμεὼν 'Εμμανουὴλ
» 25	Γρηγόριος Γ. Μπάλτας	Mary P. Marinoff	Indiana Harbor, Ind.	'Αρχιμ. Νεόφ. Βαμβάκος
'Ιουλ. 11	Χρῆστος Μαστοράκος	Δημητροῦλα Κ. Σιμπόνη	San Diego, Cal.	'Αρχιμ. Γερμανὸς Παπαπαναγιώτου
» 11	'Ιωάννης Κ. Βλαχάκης	Βασιλικὴ Δ. Τζοβάννη	Flint, Mich.	Αἰδ. Φιλ. Σεβαστιάδης
» 12	Εὐάγγελος Κ. Κιρκένης	Efthalia Tedrick	San Francisco, Cal.,	Αἰδ. Κωνστ. Τσαπραλῆς
» 12	'Αλέξανδρος Γεράκος	Δημητρούλα Κυριοπούλου	San Francisco, Cal.	Αἰδ. Κωνσταντῖνος Τσαπραλῆς
» 12	Κων)ῖνος Ε. Μοσχόπουλος	'Ελένη Μ. Μαυρίδου (Τὸ γένος Μελᾶ)	Bridgeport, Conn.	Αἰδ. Παναγιώτης Ραπτέλης
» 15	Κωνσταντῖνος Ε. Πάππας	Εὐαγγελία Β. Διάκου	N. S. Pittsburgh, Pa.	Αἰδ. Νικόλαος Τριανταφύλλου
» 17	Κομνηνὸς Κ. Φωτιάδης	'Ιφιγένεια Ε. Πάππα (Τὸ γένος Μακτοῦ)	Washington, D. C.	'Αρχιμ. Αἰμιλιανὸς Λαλούσης
» 17	'Ιωάννης Ν Θεοδοσίου	Μαργαρίτα Ε. Σπανοῦ	Cleveland, Ohio	'Αρχιμ. Χρυσόγ. Λαυριώτης
» 18	Παναγιώτης Γ. Πανορνᾶς -	Παναγιώτα Γ. Μπουρνᾶ	Astoria, L. I., N. Y.	'Αρχιμ. Γερμανὸς Πολυζωίδης
» 18	Κων)ῖνος Η. Λαμπίρης	Πολυξένη Ε. Κοντοπούλου	Corona, L. I., N. Y.	'Αρχιμ. 'Αλέξανδρος Γεροντιδάκης
» 18	Εὐστράτιος Γ. Νικήτας	Αἰκατερίνη Ι. Μπομπέρη	Buffalo, N. Y.	'Αρχιμ. Διονύσιος Παπαδᾶτος
» 18	Γεώργιος Μαρκόπουλος	'Ιουλία 'Αναστασοπούλου (Τὸ γένος Πλαντήρη)	Los Angeles, Cal.	'Αρχιμ. Γερμ. Παπαπαναγιώτου
» 18	'Εμμ. Β. Χατζημανώλης	Κλεοπάτρα Σ. Κολύβα	Washington, D. C.	'Αρχιμ. Αἰμιλιανὸς Λαλούσης
» 18	Ἄγγελος Ζαραφονίτης	Σοφία Ζ. Ρωπαΐτου	Tarpon Springs, Fla.	Αἰδ. Θεόφ. Καραφύλλης
» 18	Δημήτριος Κ. Κονταξῆς	Μαρία Κ. Δήμου	Baltimore, Md.	'Αρχιμ. 'Ιωακ. Παπαχρίστου
» 18	Στυλιανὸς Σ. Μπουκουβάλας	Γεωργία Χ. Φουντοῦ	Boston, Mass.	Αἰδ. Βασίλειος Εὐθυμίου
» 18	'Αχιλλεὺς Γ. Σταθόπουλος	'Ελένη Η. Κόλλια	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. 'Ι. Δουλγεράκης
» 18	Κωνσταντῖνος Ι. Πολυδούρης	'Ελένη Β. Μαδούρου	Kansas City, Mo.	Αἰδ. 'Ιωάν. Βασιλειάδης
» 18	Παῦλος Δ. Μπουτσούλας	'Αλεξάνδρα Ι. Χρηστάκου	Omaha, Nebr.	Αἰδ. Γεώργ. Εὐρώτας
» 18	'Εμμανουὴλ Μ. Καλαντζάκης	Χρυσάνθη Λ. Καπνᾶ	Cleveland, Ohio	'Αρχιμ. Χρυσόγ. Λαυριώτης
» 18	Γεώργιος Ζ. Αἴδονόπουλος	Ζαχαρία Δ Σπαθάρα (Τὸ γένος Ρηγοπούλου)	Portland, Ore.	'Αρχ. Χριστ. Τσαρούχας
» 18	Κωνστ. Γ. Ζαγκάκης	Κλειὼ Δ. Μαστρομιχάλη	Philadelphia, Pa.,	Αἰδ. Χρυσ. Μουρκίδης
» 18	Σπυρίδων Ι. Καλύβας	Μεταξία Ι. Μανούσου	Tacoma, Wash.	'Αρχιμ. Γερμανὸς Τζουμάνης
» 19	Παντελῆς Καρακίτσος	'Αναστασία Κοτσιανᾶ	N. S. Pittsburgh,, Pa.	Αἰδ. Νικόλαος Τριανταφύλλου
» 22	'Ιωάννης Γ. Λιανὸς	Κατίνα Α. Γλαρεῦ	Youngstown, Ohio	Αἰδ. Α. Σαραντίδης
» 23	Μᾶρκος Π Τσουτσούλης	Θεοφανία Γ. Βάλτου	Washington, D. C.	'Αρχιμ. Αἰμιλιανὸς Λαλούσης
» 23	Νικήτας Γ. Γιανναρᾶς	'Ασπασία Ν. Νικολάου	Tarpon Springs, Fla.	Αἰδ. Θεόφιλ. Καραφύλλης
» 23	Γεώργιος Θ. Θωμόπουλος	Μαρία Ν. Κουφόγοργα	Chicago, Ill.	Αἰδ. Βασίλ. Πανταζόπουλος
» 24	Κωνστ. Δ. 'Αρβανίτης -	Κωνσταντίνα Α. Λιγκιτσάκου	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. 'Ιωάν. Στρογγυλὸς
» 24	'Απόστολος Σ. Σαφὸς	Σταματοῦλα Σ. 'Ανθημιάδου	Akron, Ohio	Αἰδ. 'Ιωάν. Καπηνεκᾶς
» 25	'Ιωάν. Γ. 'Αμπελακιώτης	Γενοβέφα 'Εμμ. Γκανεῦ	New York City	Αἰδ. Μεθόδιος Κουρκουλῆς
» 25	'Αντώνιος Ι. Παπανικολάου -	'Ιφιγένεια Γ. Βούλτσου	New York City	Αἰδ. Μεθόδιος Κουρκουλῆς
» 25	Γεώργιος Δ. Κολαΐτης	Ἀφροδίτη Γ. Βενετσάνου	New York City	'Αχιμ. Δωρόθεος Μπουραζάνης
» 25	Κωνσταντῖνος Α. Ντάλακας	Σοφία Ε. Βρύνου	BrooKlyn, N. Y.	Αἰδ. 'Ιωάννης Στρογγυλὸς

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐτέλεσαν τοὺς γάμους αὐτῶν κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας καὶ δὲν βλέπουν τὸ ὄνομά των εἰς τοὺς πίνακας τούτους, νὰ εἰδοποιήσουν τὸ Γραφεῖον τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς, διὰ τὴν ἐπανορθωσιν τῆς τοιαύτης παραλείψεως.

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I. N. Y.

ΕΤΟΣ Γ'. Ἀριθ. 69. Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ ΚΑΒΑΔΑΣ 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1937

ΟΛΙΓΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΠΟΛΛΩΝ ΕΥΕΡΓΕΣΙΩΝ

Ἐπανελθόντες ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τῆς Προπαρ. Θεολογικῆς Σχολῆς ἐν Πάμφρετ, Κονν., ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐκφράσωμεν πρὸς τοὺς συντελεστὰς τοῦ ἔργου ἐπισήμως ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης τὰς εὐγνώμονας ἡμῶν εὐχαριστίας.

Ἡ ἵδρυσις τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς εἶνε πλέον σὺν Θεῷ πραγματικότης. Καὶ μὲ τὸν Ἁγιασμόν, ἐν ἀπροσδοκήτῳ συναγερμῷ τελεσθέντα, τὰ μαθήματα ἤρχισαν τακτικῶς ὑπὸ τοὺς καλλίστους οἰωνούς.

Ἂς μὴ ἀνατρέξωμεν εἰς τὰς προσπαθείας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κατὰ τὸ παρελθὸν διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ Ἱεροῦ αὐτῆς Κλήρου. Εἶχον ἀρχίσει κατὰ τὸ 1923. Ἂν δὲ τότε δὲν ἐτελεσφόρησαν πλήρως καὶ ἐξησφαλισμένως, διὰ τὰς ἀντιξόους περιστάσεις, ὅμως ἀπέμειναν ὡς μάθημα καὶ πεῖρα, διὰ νὰ διοργανωθῇ ἡ σημερινὴ Σχολὴ ἐπὶ βάσεων οἰκονομικῶν ἀσφαλεστέρων καὶ προγράμματος, συνδυάζοντος τὴν ἀνάγκην πρὸς τὰ ἀκατάλυτα ἰδανικὰ τῆς Ὁμογενείας καὶ ἐν Ἀμερικῇ.

Καὶ τώρα ἀποβλέποντες πρὸς τοὺς τελειωτὰς τῆς ἐπιτυχίας ταύτης, ἀπευθύνομεν τὸν προσήκοντα εὐχαριστήριον λόγον:

Πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βενιαμὶν καὶ Ἀνώτατον Πνευματικὸν τῆς Ὀρθοδοξίας Ἀρχηγόν, ὅστις καὶ διὰ τηλεγραφήματος καὶ μετὰ τοῦτο δι' ἐπιστολῆς οὐ μόνον ἐπεδαψίλευσε τὴν θεοπειθῆ αὐτοῦ Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν εὐλογίαν πρὸς τὴν Σχολὴν ταύτην, ἀλλὰ καὶ συνιστᾷ τὴν προαγωγὴν αὐτῆς εἰς Ἀνωτέραν Ἱερατικὴν Σχολήν.

Πρὸς τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Πρεσβευτὴν κ. Δ. Σισιλιάνον, ὅστις καὶ πρότερον μὲν διὰ δηλώσεων καὶ λόγων ἐμπνευσμένων συνεκαλέσατο τοὺς ὁμογενεῖς εἰς συναγερμὸν ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ταύτης καὶ τελευταίως ἀνέθηκεν ἡμῖν νὰ ἐπαναλάβωμεν, ὅτι ἡ Σεβ. Κυβέρνησις ἐπιδοκιμάζει ἀπολύτως τὴν ἵδρυσιν τῆς Σχολῆς, σκεπτομένη μάλιστα καὶ πρακτικώτερον νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῶν ἀποφοίτων αὐτῆς, ὅταν θὰ ἀποστέλλωνται εἰς Ἀθήνας.

Πρὸς τὸν Ἱ. Κλῆρον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅστις καὶ ὁμαδικῶς ἐν Συνδέσμοις καὶ ἀτομικῶς, χαιρετίσας τὴν Σχολὴν ὡς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς καλλιτέρας διαδοχῆς αὐτοῦ, θεωρεῖ ζήτημα ἱερατικῆς τιμῆς νὰ ἐνδιαφέρηται συνεχῶς διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον αὐτῆς λειτουργίαν.

Πρὸς τὰ Ἐντιμ. Διοικ. Συμβούλια τῶν Κοινοτήτων ἡμῶν ἅτινα πάντα ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ἀνέλαβον τὴν συντήρησιν τῆς Σχολῆς. Ἐντύπωσιν προύξένησε βαθεῖαν, ὅτι οὐδὲν Κοινοτικὸν Συμβούλιον ἐξῆλθε τῆς τιμητικῆς ταύτης ἐκστρατευτικῆς γραμμῆς. Δι' ἡμᾶς τοῦτο ἦτο βεβαιότατον ἐκ τῶν προτέρων. Οἱ Ἱερεῖς καὶ τὰ Δ. Συμβούλια καὶ οἱ τὰς Κοινότητας ἡμῶν ἀποτελοῦντες ἵστανται σήμερον ἐπὶ θρησκευτικοῦ, ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐθνικοῦ ἐδάφους ἐνιαίου καὶ ἀσαλεύτου. Διότι συναισθάνονται, ὅτι εἶνε οἱ φρούραρχοι τῶν ἀδαμαντίνων ἐπάλξεων ἡμῶν ἐν τῇ Χώρᾳ ταύτῃ. Θεματοφύλακες κληρονομίας ἀφθάρτου καὶ πολυτιμοτάτης. Συναγωνισταὶ πρὸς κατάκτησιν ἑνὸς σκοποῦ, ἀπὸ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὁποίου δὲν ἐπιζητοῦμεν ὀφέλη ὑλικὰ καὶ οὔτε προσωπικὰ ἐπιδιώκομεν κέρδη, ἀλλὰ τὰ ὕψιστα συμφέροντα τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος αὐτῆς. Διὰ τοῦτο Ἱερεῖς καὶ Κοινοτικὰ Συμβούλια καὶ Κοινότητες καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τοῦ 1931 χρονικὸν διάστημα ἀπέδειξαν πολλαχῶς καὶ πολυτρόπως, ὅτι εἶνε ἀδιασπάστως ἡνωμένοι μετὰ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς εἰς πρόγραμμα κοινὸν καὶ κοινοὺς ἀγῶνας. Μία ἀκόμη ἀπόδειξις τῶν λεγομένων, ἡ εὐθαρσὴς αὐτῶν στάσις καὶ ἔμπρακτος συνεργασία εἰς τὴν ἵδρυσιν καὶ λειτουργίαν τῆς Σχολῆς ταύτης.

Πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Τύπον, Ἡμερήσιον καὶ Ἑβδομαδιαῖον, ὅστις τόσον ἐνθουσιωδῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς ὑπερεμάχησεν ὑπὲρ τῆς σωτηριώδους ταύτης ἰδέας, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐκείνας τῶν Ἐφημερίδων, αἵτινες ἔτυχε νὰ εἶχον ἀντίθετον γνώμην, διότι πιστεύομεν, ὅτι θὰ ὑποστηρίξωσι τὴν Σχολὴν ὡς δῶρον Θεοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἡμῶν.

Πρὸς τὰς μεγάλας ἡμῶν Ὀργανώσεις Ἀχέπα καὶ Γκάπα, αἵτινες ἐν Ἐθνικοῖς καὶ Τοπικοῖς αὐτῶν Συνεδρίοις καὶ κατὰ Τμήματα, ἐπανειλημμένας ἔλαβον ἀποφάσεις πρὸς ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ὑποστήριξιν τοῦ Ἱδρύματος τούτου, εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ὑψηλοῦ φρονήματος αὐτῶν καὶ τοῦ θερμοῦ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῶν κοινῶν προβλημάτων ἡμῶν.

Πρὸς τὰς Ἑνώσεις Παναρκαδικήν, Παγκρητικὴν καὶ Παρροδιακήν, πρὸς τὰς Φιλοπτώχους Ἀδελφότητας καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ Σωματεῖα, ἀνδρικὰ

καὶ γυναικεῖα δι' ὅσην ὁμόθυμον ἀνέλαβον νὰ προσφέρωσι συνδρομήν των.

Πρὸς τὸν Διδασκαλικὸν ἡμῶν κόσμον, ὅστις παρ' ὅλην τὴν σκληρότητα μεθ' ἧς ἀντιμετωπίζει τὴν ζωήν του πιστεύει εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου καὶ ἐν Ἀμερικῇ, καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐχαιρέτισε τὴν προσπάθειαν προετοιμασίας τῶν διαδόχων αὐτοῦ.

Πρὸς τὰ Ἀξιότιμα Μέλη τῶν Συμβουλίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἤτοι Μικτοῦ, Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ καὶ Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Ἑλληνίδων, ὡς καὶ τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς, διὰ τὰς ὑψηλάς των σκέψεις καὶ γενναίας ἀποφάσεις των, χάρις εἰς τὰς ὁποίας γράφουσιν ἱστορίαν.

Πρὸς τοὺς γονεῖς τῶν Μαθητῶν τῆς Σχολῆς, οἵτινες συνεχίζοντες παράδοσιν νὰ ἔχωσιν ἐκ τῶν βλαστῶν αὐτῶν Ἱερωσύνην κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἀπέστειλαν τὰ τέκνα των ὡς τοὺς πρώτους τῆς σήμερον στρατιώτας καὶ τοὺς τῆς αὔριον ἀξιωματικοὺς τῆς νέας ἐν Κυρίῳ παρατάξεως τῆς Ἐκκλησίας.

Πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι συνέρρευσαν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων τῆς Σχολῆς, ἀψηφήσαντες τὰς ἀποστάσεις καὶ τοῦ καιροῦ τὴν ἀλλαγήν, ἐκπρόσωποι τοῦ Πανελληνίου εἰς ἕνα συναγερμόν, προκαλέσαντα τοὺς μυχιαιτέρους ψυχικοὺς συγκλονισμούς.

Καὶ συνελόντι πρὸς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἐκπροσωποῦσιν οἱ ὡς ἄνω, ἤτοι πρὸς τὸν μέγαν Ἑλληνικὸν ἐν Ἀμερικῇ Λαόν, τὸν ἀγνὸν καὶ ἄδολον Ἑλληνικὸν Λαόν, τοῦ ὁποίου τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ ἀνώτερα ψυχικὰ χαρίσματα γνωρίζομεν ἐκ τοῦ πλησίον, ὡς ἐπικοινωνοῦντες συνεχῶς μετ' αὐτοῦ. Ἡ ψυχή του, ἐνορῶσα τὰ ἐπερχόμενα, εἶνε ἑτοίμη εἰς θυσίας πρὸς ἐξασφάλισιν διὰ τὸ μέλλον Διδασκάλων καὶ Ἱερέων, φερόντων πλήρη τὴν πανοπλίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς περιγράφει αὐτοὺς ὁ Ἀπόστολος τῆς Ἑλλάδος Ἅγιος Παῦλος.

Διὸ καὶ ἀποβλέπομεν πρὸς τοὺς πρώτους μαθητὰς Ἱεροσπουδαστὰς μετὰ συγκινήσεως ἰδιαιτέρας. Ὅταν κατὰ τὴν παραμονὴν ἡμῶν ἐν τῇ Σχολῇ συνεδειπνήσαμεν μετ' αὐτῶν καὶ ἀναχωροῦντες ἐδώσαμεν αὐτοῖς ὑποθήκας πατρικάς, ὑπεμνήσαμεν εἰς αὐτούς, ὅτι ἐνώπιόν των ἔχουσι τὸ μεγαλείτερον ἰδανικόν. Καὶ πρὸς κατάκτησιν αὐτοῦ ἐπιβάλλεται πᾶσα αὐτοθυσία. Καὶ οἱ μαθηταὶ γνωρίζουσι τοῦτο καὶ θὰ δικαιώσωσιν ἐκείνους, οἵτινες κατὰ τὰ ἐγκαίνια ἐπευφήμησαν αὐτοὺς «ἀξίους» τῆς ἀποστολῆς των. Οἱ πρῶτοι μάλιστα μαθηταὶ ἔχουσι τὴν τιμὴν νὰ γράψωσι καὶ τὰς πρώτας παραδόσεις Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Σχολῆς ἐν Ἀμερικῇ.

Καὶ θὰ γράψωσιν αὐτάς.

Πρὸς τοῦτο στηριζόμεθα καὶ εἰς τὸ Διδακτικὸν τῆς Σχολῆς Προσωπικόν, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐνεπιστεύθημεν τὸ ἐξαιρετικῶς λαμπρὸν καὶ ἱερὸν τοῦτο ἔργον, ἀναμένοντες φιλότιμον συναίσθησιν τῆς ἀποστολῆς του.

Ἀπὸ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ τὴν Ἐφορείαν ἡ Σχολὴ θὰ ἔχῃ συνεχῆ τὴν πατρικὴν μέριμναν καὶ στοργὴν πρὸς ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν καὶ ἀπόδοσιν τῶν ἀναμενομένων ἀγλαῶν καρπῶν.

Ἀστόρια 6η Ὀκτωβρίου 1937

Ὁ Ἀμερικῆς ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

Ὁ Ἁγίου Φραγκίσκου ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ

ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 965

Ἱερώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος Κύριε Ἀθηναγόρα, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Διὰ τῆς εἰθισμένης ὁδοῦ ἀπεστάλησαν ἡμῖν δύο ἐπιταγαί, προϊόντων περιαχθέντων αὐτόθι δίσκων ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Πατριαρχικοῦ Ταμείου.

Συνοδικῇ ἀποφάσει ἐκφράζοντες πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγαπητὴν Ἱερότητα τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν πρόφρονα φροντίδα τῆς τε περιαγωγῆς ἐν τοῖς ναοῖς τῶν δίσκων καὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν ποσῶν, προτρεπόμεθα ἅμα αὐτὴν ὅπως διερμηνεύσῃ ταῖς εὐσεβέσι Κοινότησι τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας διὰ τὴν φιλόστοργον καὶ ἱλαρὰν συνδρομὴν αὐτῶν.

Ἐγκλείοντες ὧδε τὰς σχετικὰς ταμειακὰς ἀποδείξεις, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τὴν ὑμετέραν φίλην Ἱερότητα τὴν χάριν καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Κυρίου.

ἀπλζ' Σεπτεμβρίου ι'

†Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΒΕΝΙΑΜΙΝ
Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

(Ἀκριβὲς ἀντίγραφον)
New York City, 25 Σεπτεμβρίου 1937

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΕΩΣ

Πολλοὶ ἔχουν ἀπορίας διὰ διάφορα ζητήματα καὶ ζητοῦν θετικὰς πληροφορίας.

Ἰδοὺ μερικά:

Ἐρώτησις.—Ἡ σύζυγός μου ἦτο δραστηριωτέρα ἀπὸ ἐμὲ εἰς τὸ ζήτημα τῆς πολιτογραφήσεως καὶ ἔγεινεν Ἀμερικανὶς πολῖτις κατὰ τὸ ἔτος 1935. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ τοιοῦτον μοὶ παρέχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσω τὰ δεύτερα ἔγγραφα τῆς πολιτογραφήσεώς μου, χωρὶς νὰ βγάλω τὰ πρῶτα χαρτιά μου;

Ἀπάντησις.— Εἶναι ἀληθές. Κάθε ἀνήρ, ὅστις εἶναι ἀλλοδαπός, ἔχει τὰ ἴδια δικαιώματα πολιτογραφήσεως μὲ τὴν σύζυγον ἑνὸς Ἀμερικανοῦ πολίτου, ἐὰν μετὰ τὴν 24 Μαΐου τοῦ 1934 ἐνυμφεύθη γυναῖκα, ἥτις ἦτο Ἀμερικανὶς πολῖτις μετὰ τὴν 24ην Μαΐου τοῦ 1934. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ μόνον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ κάμῃ, εἶναι νὰ ἀποδείξῃ τριετῆ διαμονὴν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, καὶ δὲν τοῦ χρειάζονται τὰ «πρῶτα χαρτιά».

Χρήστου Κ. Πάππα
Εἰδ. Γραμματέως τοῦ Τμήματος
τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΜΕΓΑΣ ΗΘΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ

Ὅλοι γνωρίζομεν πολὺ καλά, ὅτι τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον ἔχει ἐξελιχθῇ εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας εἰς μεγάλον ἠθικὸν παράγοντα, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀποβλέπουν μὲ ἐνδιαφέρον καὶ πεποίθησιν ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὰ σημερινὰ κοινωνικὰ προβλήματα. Διὰ τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἐγκλήματος τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον λαμβάνεται ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν, ὡς δυνάμενον νὰ προσφέρῃ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐπιρροήν του πολὺ ἀποτελεσματικά.

Εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας δίδεται σήμερον μεγαλειτέρα προσοχὴ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς Κατηχητικῆς Διδασκαλίας. Ζητεῖται περισσοτέρα ἀπόδοσις εἰς τὴν διαμόρφωσιν χαρακτήρων χριστιανικῶν, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τοὺς πειὸ καλοὺς καὶ συνειδητοὺς πολίτας κάθε κράτους.

Τὰ νεώτερα μέσα τὰ ὁποῖα ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου ἡ ἐπιστήμη, τὸ καθιστοῦν ἀρκετὰ ἑλκυστικὸν καὶ ἀγαπητὸν εἰς τὰ παιδιά. Ἡ ἀφθονία τῶν ἐφοδίων, ἡ καλλιτεχνία μὲ τὴν ὁποίαν ἐμφανίζονται, ἡ ποικιλία αὐτῶν καὶ ἡ ἐφαρμογὴ ὅλων τῶν νεωτέρων παιδαγωγικῶν ἀρχῶν εἰς τὴν κατηχητικὴν διδασκαλίαν, ὅλα ταῦτα κατέστησαν τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον μεγάλον ἠθικὸν παράγοντα, ὁ ὁποῖος φρονηματίζει τὴν νεότητα καὶ τὴν ὁδηγεῖ πρὸς κάθε εὐγενικὸν καὶ ὑψηλὸν ἰδανικόν.

Διὰ τῆς μελέτης ἡμῶν ταύτης θὰ ἐξετάσωμεν ἐν συντομίᾳ πάντοτε, τὴν ἱστορίαν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἱδρύσεως τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας.

Ἀκολούθως θὰ δώσωμεν ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκονται τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς καὶ ποῖον φανταζόμεθα τὸ μέλλον καὶ τὴν ἐξέλιξιν αὐτῶν.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΣ

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἡ προσωποποίησις τοῦ τελείου παιδαγωγοῦ διδασκάλου. Πρῶτος διεκήρυξε τὴν ἀ γ ά π η ν πρὸς τὰ παιδιά, ποὺ θεωρεῖται ἡ βάσις τῆς παιδαγωγικῆς. Ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ εἶναι διηγηματικός, δυναμικός, ζωντανός, πλήρης, ἑλκυστικός, ἀποφθεγματικός. Ἔχει ὅλα τὰ στοιχεῖα ποὺ ἀπαιτεῖ σ ή μ ε ρ ο ν ἀπὸ τοὺς παιδαγωγοὺς ἡ ἐπιστήμη διὰ τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας. Παρουσιάζεται ὁ Χριστὸς γνώστης ὅλων τῶν παιδαγωγικῶν θεωριῶν ποὺ φέρουν τὴν σφραγῖδα τῆς νεωτερότητος. Ἡ μελέτη τοῦ Εὐαγγελίου ἀπὸ παιδαγωγικῆς ἀπόψεως τὸ ἀποδεικνύει.

Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς διδασκαλίας Του! Μοναδικὸν εἰς τὴν ἱστορίαν! Κανένας ἄλλος διδάσκαλος δὲν ἠδυνήθη, οὔτε θὰ δυνηθῇ νὰ φθάσῃ, οὔτε κἂν νὰ προσεγγίσῃ, μίαν τέτοιαν ἐπιτυχίαν διδασκαλίας. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς πρέπει νὰ θέσωμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παιδαγωγικῆς ἀναγεννήσεως. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἠμποροῦμε νὰ θεωρήσωμε τὸν Χριστὸν ὡς τὸν Πρῶτον Κατηχητὴν τῆς Ἀνθρωπότητος. Ἀνεγέννησε καὶ ἀνέπλασεν ἐξ ὁλοκλήρου τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ διδασκαλία Του ὑπῆρξε κατήχησις ὅπως τὴν θεωροῦμε σήμερον. Ἡ ζωή Του μᾶς ἔδωσε τὸ πλέον ἀξιόλογον παράδειγμα πρὸς μίμησιν. Πρέπει νὰ θεωροῦμε τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς τὴν Ἀρχὴν καὶ τὸ Τέλος κάθε Κατηχητικῆς κινήσεως.

ΤΟ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

Τὴν ἐντολὴν νὰ συνεχίσουν τὴν κατήχησιν τῶν «ἐθνῶν» ἔδωκεν ὁ Χριστὸς εἰς τοὺς Ἁγίους Αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους. Τοὺς ἐμόρφωσε, τοὺς προπαρεσκεύασε διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἦσαν τὸ πρῶτον Κατηχητικὸν Προσωπικόν. Ἐκεῖνοι τὸ ἔπραξαν. Μὲ ἐνθουσιασμόν, μὲ πίστιν, μὲ ἀφοσίωσιν, μὲ ἀγάπην πρὸς τὸ εὐγενικὸν ἔργον τοῦ «Ἁλιέως τῶν Ἀνθρώπων». Ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα ἠμποροῦμε νὰ κρίνωμε τὴν κατηχητικήν των ἐργασίαν.

Οἱ διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων ἀφιέρωσαν καὶ αὐτοὶ κάθε των προσπάθειαν εἰς τὴν κατήχησιν τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Δὲν εἶναι πρόθεσίς μας νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἄλλας λεπτομερείας διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας τοῦ Κατηχητοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Βλέπουμε μόνον ὅτι ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ ἀνεγνωρίσθη ὁ Χριστιανισμὸς ὡς Θρησκεία τοῦ Κράτους, ἄρχισε πειὸ ἐντατικὴ καὶ πειὸ τακτοποιημένη ἡ Κατηχητικὴ ἐργασία. Πλεῖστα συγγράμματα σώζονται ἐπὶ τῆς Κατηχητικῆς Δράσεως τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας τοῦ καιροῦ ἐκείνου.

ΠΑΡΑΚΜΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ

Κατὰ τὸν Μεσαιωνα βλέπομεν ὅτι ἡ Κατηχητικὴ ἐργασια ἀρχισε νὰ παρακμάζῃ. Πολλα ἦσαν τα αιτια αυτης της παρακμης που δεν ἠμπορουμε εις αυτην την μελετην να εξετασωμεν.

Ἐπεκράτησε τότε ἕνα εἶδος M η χ α ν ι κ ῆ ς, ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ κανεις, Κατηχητικῆς Ἐργασίας, χωρις να γίνεται καμμια προσπάθεια γιὰ την πραγματικη διαμόρφωσι χριστιανικου χαρακτῆρος.

Ἔπειτα ἀπὸ την Διαμαρτύρησιν ἄρχισε καὶ πάλιν μὲ νέαν ζωήν, μὲ καινούργιον ἐνθουσιασμόν, μὲ μεγαλείτερη ἔντασιν ἡ Κατηχητικὴ ἐργασία. Ὅλαι αἱ Ἐκκλησιαι και ὅλα τὰ ἔθνη ἐκατάλαβαν τοτε οτι ἡ διαμόρφωσις τοῦ Χριστιανικοῦ χαρακτῆρος τῶν παιδιῶν ἦτο ἡ βάσις ὄχι μόνον τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς ἀλλὰ καὶ τῆς Ἐθνικῆς τοιαύτης κάθε κράτους.

Νεα περίοδος Κατηχητικῆς δράσεως ἄρχισε ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Πραγματικὴ ἀναγέννησις τῆς Κατηχητικῆς ἐργασίας ἐσημειώθη. Τότε ἄρχισε νὰ πλουτίζεται καὶ ἡ Κατηχητικὴ Φιλολογία μὲ ὡραῖα καὶ πλούσια σχετικὰ συγγράμματα.

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Τὰ πρῶτα Κατηχητικὰ Ἐκκλησιαστικὰ Σχολεῖα, ὅπως τὰ ξέρουμε σήμερον, ἄρχισαν νὰ ἐμφανίζωνται ἀπὸ τὸ 1650. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν τὰ πρῶτα τρία τέτοια Σχολεῖα ἐλειτούργησαν εἰς Roxbury, Mass., τὸ 1674, εἰς Norwich, Conn., τὸ 1676, καὶ εἰς Plymouth, Mass., τὸ 1680.

Εἰς τὸ Newtown, Long Island, τῆς Νέας Ὑόρκης ἐλειτούργησε τέτοιο Κατηχητικὸν Σχολεῖον τὸ 1683. Σκοπὸς τῶν Κατηχητικῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἐκείνων Σχολείων ἦτο, ὅπως καὶ σήμερον, νὰ κ α τ η χ ο ῦ ν μικροὺς καὶ μεγάλους.

Ὁ Robert Raikes θεωρεῖται ὁ δημιουργὸς τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου, ὅπως μᾶς εἶναι τώρα γνώριμον. Ἦτο ἕνας θρησκευτικὸς ἀρχηγὸς ποὺ ἄρχισε τὴν ἐργασία τῆς Κατηχήσεως εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Gloucester τῆς Ἀγγλίας. Τὰ Σχολεῖα ταῦτα, ὡς λέγεται, ἐγκατελείφθησαν ἀργότερα.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον)

Ἀρχιμανδ. Ἀθηναγ. Καβάδα
Πρωτοσύγκ. τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς

ΤΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΤΑΞΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους)

Μεταβαίνοντες εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν IV report, ἐπιθυμοῦμεν νὰ δηλώσωμεν ἐνταῦθα ἅπαξ ἔτι, ὅτι φρονοῦμεν ὅτι τὸ intercommunion* πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπίστεψις μιᾶς ἀληθοῦς Ἑνώσεως, ἡ ὁποία νὰ ἔχῃ ἤδη ἐπιτευχθῇ πλήρως διὰ οὐσιώδους συμφωνίας ἐν τῷ πεδίῳ τῆς Πίστεως καὶ Τάξεως καὶ νὰ μὴ θεωρῆται ὡς μέσον πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἑνώσεως. Ὡς πρὸς τὸ ἄλλο καὶ ἐκτάκτως σπουδαῖον ζήτημα τοῦ report τούτου δηλ. τοῦ «Κοινωνία τῶν Ἁγίων», ἀναγνωρίζομεν ὅτι εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ζητήματος τῆς τιμητικῆς προσκυνήσεως τῆς Ἁγίας Παρθένου (Θεοτόκου) καὶ τῶν Ἁγίων, πολύτιμος πρόοδος (πρὸς τὴν ὀρθόδοξον ἄποψιν) ἐπετεύχθη. Οὐχ ἧττον ὅμως οὐσιώδεις διαφοραὶ ἀπομένουσι καὶ ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι ἠσθάνθημεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀναφέρωμεν τὰς διχογνωμίας ἡμῶν εἰς χωριστὰς σημειώσεις.

3ον. Ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι, πιστοὶ εἰς τὴν παράδοσιν της ἀρχαίας ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας τῶν ἑπτὰ Οἰκουμ. Συνόδων καὶ τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων, ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι μόνον ἡ δογματικὴ διδασκαλία τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ὡς εὑρίσκεται εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν, εἰς τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως, εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, δύνανται νὰ ἀποτελέσωσι σταθερὰν βάσιν πρὸς ἐπιτυχῆ καὶ ὀρθὴν διαπραγμάτευσιν εἰς τὰ νέα προβλήματα τῆς διδασκαλίας καὶ θεολογίας τὰ ὁποῖα προέκυψαν ἐσχάτως. Ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι ἀποδίδομεν μεγαλυτέραν ἔμφασιν εἰς τὴν ἀνάγκην ἀκριβείας καὶ σταθερότητος ἐν τῷ σχηματισμῷ ὁρισμῶν τῆς πίστεως καὶ εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι διφορούμεναι φράσεις καὶ περιεκτικαὶ ἐκφράσεις περὶ τῆς πίστεως δὲν ἔχουν ἀληθῆ ἀξίαν. Ἀντιτιθέμεθα πρὸς ἀορίστους καὶ ἀφηρημένους ὅρους, χρησιμοποιουμένους ὅπως θεωρηθοῦν ταὐτόσημοι ἀντιλήψεις καὶ διδασκαλίαι, αἱ ὁποῖαι πράγματι διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων. Συνεπῶς ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι θεωροῦμεν καθῆκον ἡμῶν καὶ πρὸς τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τὰς συνειδήσεις ἡμῶν νὰ δηλώσωμεν ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ καὶ ταπεινότητι ὅτι, ἐνῷ τινὰ reports ἐν τοῖς ὁποίοις τοιοῦτο ἀόριστον καὶ ἀφηρημένον λεκτικὸν ἐχρησιμοποιήθη, ἴσως συμβάλλουσιν εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἑνωτικῆς προσπαθείας μεταξὺ Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὰ αὐτὰ οὐσιώδη χαρακτηριστικά, ταῦτα εἶνε καθολοκληρίαν ἄκαρπα δι' εὐρύτερον σκοπόν, διὰ τὸν ὁποῖον συνετάχθησαν καὶ ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

4ον Ἐπομένως εἶνε ἀναπόφευκτον ὅπως, εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι ἐνθυμώμεθα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐλέχθη ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων ἀντιπροσώπων εἰς τὸ Παγκόσμιον Συνέδριον τῆς Λωζάνης δηλ., ὅτι ἡ γενικὴ Ἕνωσις τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιταχυνθῇ ἐὰν κατωρθοῦτο πρότερον ἕνωσις μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι παρουσιάζουσι χαρακτηριστικὰ μεγάλης ὁμοιότητος πρὸς ἀλλήλα. Κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἡ βαθμιαία προσεγγισις τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν μεταξύ των θὰ ἠδύνατο νὰ βοηθηθῇ καὶ προαχθῇ. Τὰ εὐτυχῆ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἐπετεύχθησαν τώρα εις διαφορα μέρη τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, τούτεστι μεταξὺ Ἐκκλησιῶν συγγενων πρὸς ἀλλήλας, αἱ ὁποιαι ἀνέκτησαν τὴν ἑνωσίν των η ευρισκονται εν τῃ οδῷ τῆς ἀνακτησεως αὐτης, ἄλλαι δὲ δια φιλικης ἐπικοινωνιας προσεγγιζουσι στενωτερον ἀλληλας, πληρουσιν ημας ἐλπιδος και ἐνισχυρυνουσιν ημας νὰ ἐξακολουθησωμεν τὰς προσπαθείας ἡμῶν εἰς τὴν κατεύθυνσιν μιας τελικῆς ἑνώσεως ὅλων των Χριστιανων.

Ἀδελφοί: Συνταξαντες την δηλωσιν ταύτην μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἱκανοποιησωμεν συνειδησεις, ἀναγκαζομεθα, ἀλλὰ και χαιρομεν να ειπωμεν ὀλιγας λεξεις δια των οποιων νὰ διακηρυξωμεν τὸ μεγα πνευματικὸν κέρδος, τὸ ὁποιον ἠντλήσαμεν ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ἀναστροφὴν μεθ' ὑμῶν τῶν ἀντιπροσώπων ἄλλων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν. Θρηνοῦμεν μεθ' ὑμῶν τὸ σχίσμον τοῦ ἀῤῥάφου Χιτῶνος τοῦ Χριστοῦ. Ἐπιθυμοῦμεν ὡς ὑμεῖς ὅπως τὰ μελη τοῦ ἑνὸς Σώματος τοῦ Χριστοῦ ἑπανενωθῶσι καὶ προσευχόμεθα ὡς ὑμεῖς καθ' ἑκάστην κατὰ τὸν ἐκκλησιασμὸν ἡμῶν «ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου».

Πραγματικῶς πνευματικὴ παρηγορία καὶ πνευματικὴ κατάρτισις, ἐδόθη ἡμῖν ἐν τῇ ἀναστροφῇ ἡμῶν μεθ' ὑμῶν, καθόσον ἐνεπνεύσθημεν μεθ' ὑμῶν ὅπως ἀφορῶμεν «εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὅς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινε σταυρόν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ ἐκάθισεν. *

Ἠσθάνθημεν ἐνταῦθα, μὲ ἀνανεωμένας δυνάμεις, τὴν μεγάλην σημασίαν τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἀποδίδει εἰς τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην ὡς τὴν προϋπόθεσιν, ἡ ὁποία ἱκανοῖ ἡμᾶς νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς μίαν κοινὴν ὁμολογίαν πίστεως. «Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσω-

*Μυστηριακὴ ἐπικοινωνία μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων Ἐκκλησιῶν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀμοιβαίως οἱ λειτουργοὶ τῆς μιᾶς συλλειτουργοῦν καὶ συμμετάσχουν τῶν Ἱ. Μυστηρίων τῆς ἄλλης ἢ τῶν ἄλλων.

* Ἑβραίους ΙΒ', 2.

μεν τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον».

Μεθ' ὑμῶν ἐννοοῦμεν ὡς πραγματικότητα τὸ ὅτι ἡ ἀνύψωσις ἡμῶν εἰς τὴν συμμετοχὴν τοῦ σταυροῦ, τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶνε ἡ ἀληθὴς ὁδὸς πρὸς ἕνωσιν. Διότι παρ' ὅλας τὰς διαφορὰς ἡμῶν, ὁ κοινὸς ἡμῶν Κύριος καὶ διδάσκαλος εἶνε εἷς —ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅστις θὰ ὁδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς ὁλονὲν στενωτέραν συνεργασίαν πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ· «μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τῆς πληρώματος τοῦ Χριστοῦ.» (Ἐφεσ. Δ'. 12-13).

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ
Γερμανός, Μητροπολίτης Θυατείρων
Μ. Ἀρχιμανδρίτης Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης
Ἀρχιμανδρίτης Ἀθηναγ. Καβάδας

ΠΑΤΡΙΑΡΧ. ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Γερμανός, Μητροπολίτης Θυατείρων

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
Νικόλαος, Μητροπολίτης Ἀξώμης

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ
Ἀντώνιος Μπασίρ, Ἀρχιεπίσκοπος

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἀμίλκας Ἀλεβιζάτος καὶ Παν. Μπρατσιώτης

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ
Stephan, Ἀρχιεπίσκοπος Σόφιας
Stephan Zankow, Πρωτοπρεσβύτερος

ΤΗΣ ΕΝ ΕΞΟΡΙΑ ΡΩΣΣΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
Μητροπολίτης Eulogios
Ἐπίσκοπος Seraphim
Πρωτοπρεσβύτερος Sergius Boulgakow
Ἱερεὺς Georges Florovsky
Ἀρχιμανδρίτης Cassien
Leo Zander, N. Arsenier.
Ὁ Βαρσοβίας καὶ Πολωνίας Dionysios

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ
Ὁ Κορυτσᾶς Εὐλόγιος

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ LATVIA
Πρωτοπρεσβύτερος John Janson

(Συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟΡΙΩΝ

Ἀξιότιμον Διευθυντὴν τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ».
Ἀστόρια, Λ. Ι. Ν. Υ.

Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι πολὺ γραμματισμένος, ἀλλὰ θέλω νὰ μαθαίνω ὅσον περισσότερον περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, θὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως μὲ διαφωτίσετε εἰς μερικὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα μοῦ ἀπασχολοῦν τὸν νοῦν.

1ον. Τί ἐστὶ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ «Πάτερ ἡμῶν, ἔως τοῦ ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σου—ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

2ον. Εἶνε πραγματικῶς αἱ ζῶσαι ἀκρίδες τὰς ὁποίας ἔτρωγεν ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης; Εὑρισκόμενος εἰς μίαν ἐκκλησίαν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων ἤκουσα τὸν Ἱερέα νὰ λέγῃ ὅτι καὶ μέχρι σήμερον ὑπάρχουσιν ἀκρίδες μεγάλου μεγέθους, τὰς ὁποίας συλλαμβάνουν καὶ τὲς μεταχειρίζονται ὡς τροφήν· οὕτω ἔκανεν ὁ Πρόδρομος.

Εἶνε ἀλήθεια;

Μετὰ σεβασμοῦ
ΑΘΑΝΑΣ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Jacksonville, Florida

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Τὴν πρώτην ἐρώτησίν σας δὲν τὴν ἐννοῶ· μολονότι δὲ ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς διαφωτίσω εἰς οἱανδήποτε ἀπορίαν σας, φύσεως θρησκευτικῆς, ὅμως ἀναγκάζομαι νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως μοῦ ἐξηγήσητε τί ἐννοεῖτε μὲ τὴν ἀνωτέρω ἐρώτησιν.

Περὶ τοῦ «Πάτερ ἡμῶν» γενικῶς μόνον σᾶς λέγω τὰ ἑξῆς:

Τὸ Πάτερ ἡμῶν εἶνε ἡ προσευχὴ τὴν ὁποίαν μᾶς ἐδίδαξεν ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρ Χριστός, χαρακτηρίσας αὐτὴν ὡς καταλληλοτάτην. Εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὁμιλίαν τοῦ Κυρίου καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον 6ον στιχ. 7-13 τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου.

Λέγει δὲ ἐκεῖ τὰ ἑξῆς:

> «Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε, ὥσπερ οἱ Ἐθνικοί· δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται· μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν, οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς. Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου καὶ τὰ λοιπά.»

Ἐὰν θέλητε ἑρμηνείαν τούτου εἶνε ἄλλο ζήτημα· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ σᾶς συστήσωμεν βιβλία κατάλληλα καὶ εἰδικὰ διὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς Κυριακῆς προσευχῆς· ἀρκεῖ νὰ μᾶς γράψετε.

2ον Τὸ ζήτημα, ἐὰν ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἔτρωγε τὰ ἔντομα ἀκρίδας ἢ ἄκρας φυτῶν, αἵτινες ἐξ αὐτοῦ θὰ ὠνομάζωνται ἀκρίδες, δὲν ἔχει καθορισθῇ τελείως. Ἡ μεγάλη ὅμως πλειονότης ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἠσχολήθησαν μὲ αὐτό, μᾶς βεβαιοῖ ὅτι ἦσαν πράγματι τὰ ἔντομα ἀκρίδες.

Βεβαίως εἰς ἡμᾶς φαίνεται ἀηδές· πρέπει ὅμως νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι τὰ φαγώσιμα πράγματα δὲν εἶνε δι' ὅλους τοὺς λαοὺς μόνον ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐμεῖς τρώγομεν, οὔτε ὅτι αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἐμεῖς τρώγομεν τὰ θεωροῦν φαγώσι-

(Συνέχεια εἰς τὴν 15ην σελίδα)

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΕΤΟΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τῶν μέτρων εἰς τὰ ὁποῖα προβαίνει ἡ Σεβ. Ἀρχιεπισκοπὴ σχετικῶς μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματός της, ἦτο καὶ ἡ πρὸ τριετίας ἀπόφασίς της ὅπως ἐκδώσῃ περιοδικόν, περιεχομένου θρησκευτικοῦ, διὰ νὰ ἐπικοινωνῇ, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου, ψυχικῶς μετὰ τῶν χριστιανῶν της. Αἱ ἐλπίδες τὰς ὁποίας ἐστήριξεν ἐπ' αὐτῶν διὰ τὴν συγκράτησιν καὶ διατήρησιν τοῦ ὀργάνου της τούτου ἐδικαιώθησαν πέραν πάσης προσδοκίας. Οἱ σεβάσμιοι Ἱερεῖς μας, οἱ ζηλωταί μας διδάσκαλοι, οἱ εὐσεβεῖς ἐκκλησιαστικοὶ καὶ σχολικοὶ ἐπίτροποι, διάφοροι Σύλλογοι καὶ Ὀργανώσεις, ἔσπευσαν νὰ ἐκδηλώσουν ἀνέκαθεν τὴν ἀγάπην των πρὸς τὸ περιοδικόν μας τοῦτο καὶ νὰ τὸ ὑποστηρίξουν καὶ τὸ συστήσουν πολλαχῶς κατὰ τὰ διαρρεύσαντα τρία ἔτη. Καὶ ἐπὶ τῇ προσεχεῖ εἰσόδῳ ἡμῶν πρὸς τὸ τέταρτον ἔτος ἔχομεν πάντα λόγον νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἀμέριστος θέλει καὶ πάλιν δοθῇ πᾶσα ὑποστήριξις πρὸς τὸν Ὀρθόδοξον Παρατητηρὴν καὶ θὰ ἐπιτευχθῇ ὥστε νὰ εἰσέλθῃ οὗτος εἰς περισσοτέρας ὁμογενεῖς οἰκογενείας τῆς μεγάλης ταύτης Χώρας. Καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ βεβαιώσωμεν τοὺς πολλοὺς ἀναγνώστας μας οτι ἡ ἐνίσχυσις αὕτη τὴν ὁποίαν θὰ μᾶς δώσουν θὰ χρησιμοποιηθῇ πάντως πρὸς ἠθικὸν ὄφελος ἐκείνων καί, γενικώτερον, τῆς Ἐκκλησίας μας. Μὲ τὴν εὐγενῆ αὐτὴν φιλοδοξίαν τῆς ἐξυπηρετήσεως αὐτῶν, εἰσερχόμεθα, προσεχῶς, μὲ τὰς καλλιτέρας τῶν ἐλπίδων, πρὸς τὸ τέταρτον ἔτος.

—:—

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΕΙΝΕ ἐξόχως ἐνδιαφέρον ἓν ἀπόσπασμα ἐκ διαλέξεως τὴν ὁποίαν εἶχε δώσει πρό τινος μιὰ ἐξοχότης ἐπὶ τῶν Μαθηματικῶν, ὁ Δρ. Φρὰνκ Μόρβεϋ, Καθηγητὴς ἐπὶ δεκατετραετίαν ἐν τῷ Χάβερφορδ Κόλετζ καὶ ἐπὶ τριακονταετίαν ἐν τῷ γνωστῷ Πανεπιστημίῳ Τζὼν Χόπκινς. Ὁ διακεκριμένος Καθηγητής, μεταξὺ ἄλλων λίαν ἐπικαίρων διὰ τὰς σημερινὰς περιστάσεις, λέγει: «Εἶνε τεράστιον λάθος νὰ φαντάζωνται μερικοὶ ὅτι τὰ Φυσικομαθηματικὰ εἶναι ἐναντία πρὸς τὴν Θρησκείαν. Ἀπεναντίας ὁδηγοῦν ταῦτα θετικώτερον καὶ ἀσφαλέστερον πρὸς τὸν Δημιουργὸν τοῦ παντός· τὰ Δόγματα τοῦ Χριστιανισμοῦ εὐκολώτερον γίνονται καταληπτὰ διὰ τῶν θεωριῶν τῶν Μαθηματικῶν καὶ ἀδίκως ἐπιστεύθη ἔστω καὶ ἀπὸ ἐλαχίστους ὅτι Θρησκεία καὶ Μαθηματικὰ εἶναι δῆθεν ἀσυμβίβαστα. Διότι ὅσον περισσότερον ἀσχολούμεθα μὲ τὰς ἐπιστήμας ταύτας τόσον ὡραιότερον ἀντιμετωπίζομεν τὰ διάφορα προβλήματα τῆς ζωῆς.» Σύμφωνος μὲ τὰς δηλώσεις αὐτὰς τοῦ διαπρεποῦς τούτου ἐπιστήμονος εἶνε καὶ ὁ βίος αὐτοῦ καὶ τῶν τριῶν τέκνων του. Δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον νὰ προσέξωμεν ἰδιαιτέρως εἰς τὰς ἄνω δηλώσεις τοῦ διακεκριμένου ἐπιστήμονος, διακηρύσσοντος καὶ αὐτοῦ μεταξὺ τόσων ἄλλων ἐπιστημόνων, μὲ τόσην εὐσέβειαν τὴν μεγάλην ἀλήθειαν τῆς Θρησκείας. Ἂς σεβασθῶμεν ἐπομένως αὐτήν, ἂς ἐνθουσιασθῶμεν περισσότερον καὶ ἂς ἀφήσωμεν νὰ εἰσέλθῃ καὶ νὰ κατοικήσῃ διὰ παντὸς εἰς τὰς καρδίας μας ὁ γλυκὺς Ἰησοῦς. Τότε ὁ βίος μας θὰ εἶνε ἡσυχώτερος καὶ ὡραιότερος ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

—:—

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ ΤΟΥ ΤΕΧΑS

ΕΥΓΕΝΗΣ ἀναγνώστρια τῆς στήλης ταύτης, μᾶς ἀπέστειλεν ἀπόκομμα ἀγγλικῆς συναδέλφου καθ' ὃ αἱ ἐν AUSTIN ἐκπαιδευτικαὶ Ἀρχαὶ τῆς Πολιτείας τοῦ Τέξας ἀπεφάσισαν ὅπως δίδηται βαθμὸς ὑπολογίσιμος εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ὁπωσδήποτε ἀσχολουμένους μὲ τὴν μελέτην τῆς Ἁγίας Γραφῆς (Παλαιᾶς ἢ Καινῆς Διαθήκης). Τὸ ἄγγελμα εἶναι ἐξαιρετικῶς ἐνθαρρυντικόν. Διότι ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατανοεῖται γενικῶς ἡ ἀρχή· ἢ ἄλλοτε, εἰς παλαιοτέραν ἐποχὴν ἀναπτυχθεῖσα ὅτι «ἀρχὴ σοφίας, φόβος Κυρίου». Ἡ ἀνθρωπότης ἀρχίζει να κατανοῇ ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ὁποίαν καὶ ὁπόσην σημασίαν καὶ ἐπιρροὴν ἔχει ἡ Θρησκεία καὶ ἐπὶ τῆς γενικῆς ἀκόμη μορφώσεως τῶν λαῶν. Ὁ ὑποψήφιος ἔμπορος, ὁ ἐπιστήμων, ὁ ἐπιχειρηματίας, ὁ ὑπάλληλος, ὁ τεχνίτης, ὁ καλλιτέχνης, ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων πολλαπλῶν ὠφελημάτων, θὰ ἐπεκράτει εὐκολώτερον καὶ θὰ ἐπεβάλλετο καλύτερον εἰς τὸ ἐμπόριον ἢ εἰς τὰς ἐπιστήμας ἢ εἰς τὰς τέχνας ἐάν, μεταξὺ τῶν ἄλλων τεχνικῶν μαθημάτων του, προσετίθετο καὶ μία συστηματικωτέρα καὶ σοβαρωτέρα θρησκευτικὴ μορφωσις. Εἶνε ἀνάγκη ὅθεν μ ε γ ί σ τ η ὅπως καὶ εἰς τὰ ἡμέτερα ἀπογευματινὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα, διδάσκωνται ἀ φ ε ι δ ῶ ς τὰ θρησκευτικὰ μαθήματα, ἀνεξαρτήτως τοῦ τί γίνεται εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ τὰ Σάββατα. Δύο ἡμίσειαι ὧραι καθ' ἑβδομάδα δὲν θὰ ἐθεωροῦντο ὡς ὧραι χωρὶς ἀποτέλεσμα ἐὰν διετίθεντο αὗται διὰ τὴν Θρησκευτικὴν διδασκαλίαν τῶν Ἑλληνοπαίδων τῆς Ἀμερικῆς. Τὰ παιδία εἶναι, φύσει, φιλομαθῆ καὶ εὐχαριστοῦνται ἰδιαίτατα εἰς τὰ θρησκευτικὰ μαθήματα ἐὰν μάλιστα διδάσκωνται ταῦτα μετ' εὐλαβείας καὶ προσοχῆς. Οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὁποῖοι διακρίνονται ὅλοι ἐπὶ ζήλῳ καὶ εὐσεβείᾳ, ἂς φροντίσουν νὰ διδάσκηται καὶ ἓν οἱονδήποτε μάθημα θρησκευτικὸν εἰς ὅλας τὰς τάξεις τοῦ Σχολείου των ἀσχέτως τοῦ τί γίνεται εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα.

Ο ΑΜΒΩΝ

Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρα Καβάδα
Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς
Ἀμερικῆς

«Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης, ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ πολλοὶ οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· στενὴ δὲ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν». Ματθ. Ζ. 13)

Προσπαθῆστε καὶ κατορθώσατε νὰ μπῆτε ἀπὸ τὴ στενὴ θύρα—λέγει ὁ Σωτὴρ Χριστός—γιατὶ ἡ πλατειὰ θύρα καὶ ὁ εὐρύχωρος δρόμος θὰ σᾶς βγάλῃ στὴν καταστροφὴ καὶ πολλοὶ καταστρέφονται πέρνοντας αὐτὸν τὸν δρόμον. Ἡ θύρα τοῦ ἀληθινοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς, τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως εἶναι στενὴ καὶ ὁ δρόμος κοπιαστικός, ποὺ θὰ σᾶς βγάλῃ ἐκεῖ· γι' αὐτὸ εἶνε κι' ὀλίγοι μὰ ἐκλεκτοὶ ἐκεῖνοι ποὺ πέρνουν αὐτὸν τὸν δρόμον.

Ἡ ἰδέα αὐτή, ὅτι ὁ ἐνάρετος βίος, ὁ δρόμος τῆς ἠθικῆς ἐπιτυχίας εἰς τὴ ζωή, ἔχει δυσκολίες καὶ ἐμπόδια μπροστά του ὁ δὲ ἀκατάστατος καὶ μουχλιασμένος βίος, ὁ δρόμος, ποὺ μπορεῖ νὰ τὸν περάσῃ κανείς, ὅσο κι' ἂν εἶνε φορτωμένος μὲ ἐλαττώματα, εἶνε πλατὺς καὶ κατηφορικός, δὲν εἶνε μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς χριστιανικὴ ἰδέα· εἶνε πράγματι παλαιοτέρα ἰδέα.

Φέρνω ἁπλῶς ἕνα γνωστὸ καὶ σύνηθες παράδειγμα, τὸν μυθικὸν ἥρωα Ἡρακλῆ, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ κακία ὑπεσχέθη ὅτι ἂν τὴν ἀκολουθήσῃ θὰ τοῦ δώσῃ μιὰ εὔκολη ἀναπαυτικὴ ζωή· ἡ δὲ ἀρετὴ τοὐναντίον, τὸν εἰδοποίησε εἰλικρινά, ὅτι ἔχει νὰ ἀγωνισθῇ εἰς τὸν βίον του, ἂν θέλῃ νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτήν. Κι' ὅταν ὁ Ἡρακλῆς τὴν ἐπροτίμησε καὶ τὴν ἀκολούθησε, τὸν ἐπῆρε αὐτὴ στὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν καὶ ὁ Θεὸς ἐκεῖ τοῦ ἐβεβαίωσε ὅσα ἡ ἀρετὴ τοῦ εἶχε εἰπῇ καὶ τὸν ἔστειλε δυναμωμένον μὲ πίστιν καὶ ἠθικὴν ἱκανότητα νὰ ἐκτελέσῃ ἄθλους ὑπεράνθρωπους.

Ὁ ἁγνὸς αὐτὸς ἀρχαῖος ἑλληνικὸς μῦθος ἔχει ἀλληγορίαν μεγάλης ἀξίας κοινωνικῆς φιλοσοφίας. Μολονότι ὅμως ἑκατοντάδες χρόνια π. Χ., ἡ μεγαλουργὸς ἑλληνικὴ διάνοια εὗρῆκε τοὺς ὑψιστους ἠθικοὺς νόμους, τοὺς ἐσκέπασε μὲ τὸ βαρὺ σκέπασμα τῶν μύθων καὶ ἀργότερα ποὺ οἱ σοφοὶ ἐρευνηταὶ τῶν ἠθικῶν νόμων Σωκράτης, Πλάτων, Ἀριστοτέλης, τοὺς ξεσκέπασαν ἀπὸ τὸ σκέπασμα τοῦ μύθου, τοὺς ἐσκέπασαν μὲ τὸ ἐπίσης βαρὺ σκέπασμα τῆς δύσκολης θεωρητικῆς φιλοσοφίας κι' ἔτσι ἔμεινε ἡ ψυχὴ τοῦ λαοῦ μακρυὰ ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῶν ἠθικῶν αὐτῶν νόμων τῆς ἀνωτέρας ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Ἦλθε ὅμως, τέσσαρες αἰῶνες ἀργότερα ἀπ' αὐτούς, ὁ Σωτὴρ Χριστὸς καὶ μὲ τὴ γλῶσσα τῆς καρδιᾶς ἔθεσε μπρὸς στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἠθικοὺς αὐτοὺς νόμους πρακτικώτατα μὲ τὴν ὑπέροχον ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὁμιλίαν του.

«Στενὴ δὲ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς αὐτὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς·» ἐλᾶτε ὅμως μαζύ μου καὶ θὰ εἰσέλθετε· «ἐγὼ εἰμὶ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια».

Ὁ Ἡρακλῆς εἶνε ὁ ἄνθρωπος ἐν γένει· ἡ ὑπερβολικὴ δύναμις, ποὺ εἶχε εἶνε ἡ δύναμις τῆς ἠθικότητος, ποὺ μπορεῖ νὰ ἀποκτήσῃ κάθε ἄνθρωπος. Ὅταν τοῦ παρουσιάσθηκαν στὴ νεότητά του ἡ δυὸ γυναῖκες, ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία, ποὺ παριστάνουν τὸν καλὸν καὶ τὸν κακὸν δρόμον, ὁ Ἡρακλῆς ἠκολούθησε τὴν ἀρετὴν ἡ ὁποία τοῦ εἶπε ὅτι ἡ ζωή του καὶ ἡ εὐτυχία του πρέπει νὰ στηριχθοῦν στὴν ἐργασία, στὴν ὑποταγή, στὴν καλωσύνη, στὴ μόρφωσι, στὴν αὐταπάρνησι, στὴν εὐσέβεια.

Πρώτη πρᾶξίς του ἦτο νὰ πάῃ νὰ ρωτήσῃ τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν τί πρέπει νὰ κάμῃ, καὶ ἐζήτησε νὰ μάθῃ ἀπὸ τὸν Θεὸν τὸ θεῖον θέλημα· ἐξήρτησε δηλ. τὴν ἐπιτυχία τῆς ζωῆς του ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσι τοῦ θείου θελήματος. Καὶ τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν δηλ. ὁ Θεός, ὅπως τὸν ἐφαντάζετο ἡ ἐποχὴ τοῦ συγγραφέως τοῦ μύθου, τοῦ εἶπε νὰ ἐκτελέσῃ μεγάλα ἔργα, ἔργα ποὺ ἐχρειάζοντο κόπους, ἀπαιτοῦσαν ἀγῶνας πρὸς μεγάλα ἐμπόδια, ἀπαιτοῦσαν αὐταπάρνησιν, αὐτοθυσίαν, διότι στενὴ εἶνε ἡ πύλη —ὅπως λέγει τὸ Εὐαγγέλιον—καὶ ὁ δρόμος ἀνηφορικὸς καὶ γιομᾶτος ἐμπόδια, κουραστικὸς δρόμος, ποὺ ὁδηγεῖ στὴν ἐπιτυχία τοῦ ἀληθινοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς.

Καὶ ἔτσι ὁ Ἡρακλῆς, ὅπως κάθε ἄνθρωπος δυναμωμένος μὲ μιὰ τέτοια ψυχικὴ ἠθικὴ δύναμι, ποὺ δίνει ἡ ἀρετή, ἐνίκησε κάθε ἐμπόδιο ποὺ παρουσιάζετο ἐμπρός του, δυνατὸ σὰν τὸν λέοντα τῆς Νεμέας, ὕπουλο καὶ συχαμερὸ σὰν τὴ Λερναία Ὕδρα μὲ τὰ ἐννέα κεφάλια, καὶ βρωμερὸ σὰν τὴ κόπρο στὰ βουστάσια τοῦ Αὐγείου, ποὺ γιὰ νὰ τὰ καθαρίσῃ ἀπὸ τὴν πολυχρόνιον ἀκαθαρσίαν τους, ἐχρειάσθηκε νὰ στρέψῃ δυὸ ὁλόκληρα ποτάμια ἀπάνω τους. Κι' ἀκόμη μᾶς λέγει ἡ μυθολογία, ὅτι ὁ Ἡρακλῆς ἐπῆγε κι' εἰς τὸν Ἅδη κι' ἔφερε ἀπὸ 'κεῖ κάτω, ἐπάνω στὴν γῆ τὸν Κέρβερον, τρικέφαλο θηρίον τὸ ὁποῖον ἦταν ὁ φύλακας τοῦ Ἅδου. Ἀρκετὰ κι' αὐτὸ χαρακτηριστικὸ τῆς ἠθικῆς δυνάμεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ θὰ καταπατήσῃ καὶ τὸν Ἅδην καὶ θὰ γίνῃ νικήτρια τοῦ θανάτου, ἀθάνατη.

Μίαν θαυμασίαν ἄλλην ἄποψιν τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἔχουμε σ' ἕνα βιβλίο ποὺ ἐγράφη 4-5 αἰῶνες πρὸ Χριστοῦ καὶ ὀνομάζεται πίναξ τοῦ Κέβητος.

Ἐπῆγε—λέγει ὁ συγγραφεύς—ὡς προσκυνητής, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κρόνου. Μαζὺ μὲ ἕνα σωρὸ ἄλλα δῶρα, ἀναθήματα, ποὺ ἦσαν στὸν ναὸν ὑπῆρχε κι' ἕνας πίνακας, μιὰ μεγάλη ζωγραφιά, ἡ ὁποία παρίστανε συμβολικὰ τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς τὸ δρόμο καὶ τὴν ἀξία τῆς μορφώσεως.

Ἠρώτησε ὁ προσκυνητὴς ἕνα γέροντα, ποῦ ἦτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναοῦ, νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ τὴν σημασίαν τῆς ζωγραφιᾶς ἐκείνης.

Ὁ γέρων ἔπειτα ἀπὸ ἄλλες λεπτομέρειες τοῦ τόπου ποὺ τοὔδειξε τοῦ λέγει περίπου τὰ ἑξῆς:

Θέλεις νὰ ἰδῇς τὸ μέρος ὅπου κατοικεῖ ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ σοφία; Νά! Βλέπεις ἐκεῖ στὸ ὑψηλότερο μέρος τῆς ζωγραφιᾶς; ἐκεῖ μακρυὰ ποὺ φαίνεται σὰν ἐρημιά, σὰν νὰ μὴ κατοικῇ κανένας; βλέπεις μία θύρα στενή, μικρὴ καὶ πίσω της ἕνα μικρὸ δρομίσκο, ποὺ ἔχει ἀραιοὺς διαβάτες, λιγοστούς; πόσο ἀδιάβατος ὁ δρόμος φαίνεται, πόσο πετρώδης καὶ τραχύς· παρέκει στὸ ὑψηλὸ βουνὸ τ' ἀπόκρημνο, ὁδηγάει τὸ μονοπάτι αὐτὸ μὲ ἐπικίνδυνες βαθυὲς χαράδρες ἀπὸ τὴν κάθε του μεριά· αὐτὸς εἶνε ὁ δρόμος ποὺ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν σοφίαν ὁδηγεῖ.

Ἡ θαυμασία αὐτὴ παραβολὴ τῶν ἀγώνων ποὺ χρειά-

ζεται ἡ διανοητικὴ ἀνύψωσις τ' ἀνθρώπου, μολονότι ἐγράφτηκε 4-5 αἰῶνες π. Χ., ἔχει σχεδὸν τὴν ἴδια παράστασι καὶ ἴδιες λέξεις ποὺ μετεχειρίσθη καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς γιὰ νὰ χαρακτηρίσῃ τοὺς ἀγῶνας τοὺς ὁποίους χρειάζεται ἡ μόρφωσις χαρακτῆρος ἠθικοῦ, ἡ καθαρότης τῆς ψυχῆς καὶ ἡ καλλιέργεια εὐγενῶν αἰσθημάτων εἰς τὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἔτσι ἔχουμε ὁλόκληρο τὸν ἄνθρωπον καὶ μὲ τὲς τρεῖς ἐκφάνσεις του· ὡς δύναμιν κοινωνικῆς ζωῆς καὶ ὠφελείας, ὅπως εἰς τὸ μῦθο τοῦ Ἡρακλῆ, ὡς δύναμιν διανοητικότητος, ἐπιτυχίαν εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἐκπαιδεύσεως καὶ σοφίας, —ὅπως εἰς τὸν πίνακα τοῦ Κέβητος—καὶ τρίτον ὡς δύναμιν ψυχικῆς ἠθικότητος καὶ εὐγενῶν αἰσθημάτων, ὅπως εἰς τὸν ἐπίλογον τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίας τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ· καὶ εἰς τὲς τρεῖς αὐτὲς ἐκφάνσεις τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, ὁ δρόμος τῆς ἐπιτυχίας παρίσταται ὡς δρόμος ἀνηφορικός, ἀνώμαλος καὶ συνεπῶς κουραστικὸς κι' ἀγωνιώδης.

Ὁ Ἰησοῦς χωρὶς βέβαια νὰ περιφρονῇ ἢ νὰ ὑποτιμᾷ οὔτε τὴν ἐπιτυχίαν στὴν κοινωνικὴν ζωήν, οὔτε τὴν ἐπιτυχίαν στὴν διανοητικὴν ἀνύψωσιν τ' ἀνθρώπου, ρίχνει ὅλο τὸ κῦρος τῆς αὐθεντικότητός του στὴν σημασίαν καὶ ἀξίαν τῆς ἀποκτήσεως ἠθικῆς ψυχῆς. Τόσον δὲ περισσοτέραν σπουδαιότητα ἀποδίδει εἰς αὐτήν, ὅσον πλειὸ ὑψηλὸς εἶνε ὁ σκοπὸς μιᾶς τέτοιας ἐπιτυχίας.

Τὸ νὰ ἐπιτύχῃ ἕνα ἄτομον νὰ ἀνεβῇ τὸν ἀνηφορικὸ καὶ ἀνώμαλο δρόμο τῆς εὐγενοῦς κοινωνικῆς δράσεως, ὡς ὁ Ἡρακλῆς καὶ τῆς διανοητκῆς ἀνυψώσεως καὶ σοφίας, ποὺ ζωγραφήθηκε στὸν πίνακα τοῦ Κέβητος, ἔχει πολλὴν ἀξίαν· μὰ ὅταν περάσῃ τὸ ἄτομον τὲς στενὲς καὶ κακελόθυθυρες καὶ φθάσῃ στὸ παλάτι τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ σοφίας ἢ πίσω ἀπὸ τὸν στίβον τοῦ σταδίου τῆς κοινωνικῆς δράσεως ὑπάρχει τὸ τέρμα τῆς πρόσκαιρης αὐτῆς ζωῆς καὶ σταματᾷ ἀναγκαστικὰ καὶ ἡ κοινωνικὴ δρᾶσις τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ ἐκπαίδευσις κι' ἡ σοφία του. Πίσω ὅμως ἀπὸ τὸν ἀνώμαλον δρόμον καὶ τὸ στενώτατο διάβα πρὸς τὴν ἀπόκτησιν μιᾶς ἠθικῆς ψυχῆς καὶ εὐγενικὰ εὐαίσθητης καρδιᾶς εὑρίσκεται ὁ ἀπέραντος χῶρος τῆς αἰωνιότητος, τῆς πνευματικῆς ὑπάρξεως τ' ἀνθρώπου.

Τὴν ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὁμιλίαν του ὁ Χριστὸς δὲν τὴν ἔκαμε γιὰ τοὺς σκεπτικιστάς, ποὺ ζοῦν καὶ ἐνεργοῦν μέσα στὴν πυκνὴν ὁμίχλην τῆς ἀμφιβολίας, ρωτῶντας τὴν ψυχήν τους: ὑπάρχει ἆρά γε ψυχή; καὶ ρωτῶντας τὸν Θεόν: ὑπάρχει ἆρά γε Θεὸς δημιουργός της; Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ σ' ἐκείνους, ποὺ προαιρετικὰ θέλουν νὰ εἶνε Χριστιανοί, νὰ εἶνε ὀπαδοί του, σ' ἐκείνους ποὺ μὲ τὴν πίστι τους αἰσθάνονται μέσα τους τὴν ὕπαρξι, τὸ τράνταγμα, τὸ κλάμμα καὶ τὸ γέλοιο τῆς ψυχῆς τους.

Καὶ ἔτσι ὡς ψυχὴν ἔβλεπε τὸ κάθε ἄτομο ὁ Χριστὸς ὅταν ἔδινε τοὺς ἠθικούς του νόμους. Ἔβλεπα τὴν ἀνθρωπότητα ὁλόκληρη ὡς μιὰ ὁμάδα ψυχῶν, ποὺ ξεπετιῶνται ἀγνὲς καὶ εὐγενικὲς ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Δημιουργοῦ, ἔρχονται στὴ σαρκικὴ αὐτὴ ζωὴ ν' ἀγωνισθοῦν, γιὰ νὰ πονέσουν· νὰ πονέσουν γιὰ νὰ αἰσθανθοῦν ἀνθρώπινα· νὰ αἰσθανθοῦν γιὰ νὰ ἐκτιμήσουν τὴν ὠμορφιὰ καὶ τὴν εὐγένεια τῆς ἀρετῆς· καὶ περνῶντας ἔτσι ὡπλισμένοι ἀπὸ τὴ στενὴ θύρα τῆς σωτηρίας, νὰ βγοῦν στὴν αἰωνιότητα.

Μὰ σὰν ὑπέροχος ἐρευνητὴς καὶ θεῖος γνώστης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὅπως ἦτο, εἶξευρε καλὰ ὅτι, γιὰ τὸν κάθε ἄνθρωπο, πλάγια στὸ στενὸ καὶ ἀνηφορικὸ κι' ἀνώμαλο δρόμο τῆς ἀρετῆς, εἶνε ὁ πλατὺς κατήφορος, ὁ ἀνοικτὸς δρόμος τῆς κακίας, ποὺ ὁδηγεῖ σὲ μιὰ πλατειὰ μεγάλη καγκελόθυρα, τὴ θύρα τῆς καταστροφῆς καὶ ἀπωλείας καὶ πολλὲς ἀπὸ τὲς ψυχὲς αὐτὲς ὀκνηρές, μὴ στέργοντας τὸν ἀνήφορικὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς, ἔπερναν καὶ πέρνουν τὸν πλατὺ καὶ ἀκούραστο δρόμο τῆς κακίας.

Ἔβλεπε μέσ' τὴ θεία φαντασία του τὴ ματαιόδοξη ψυχὴ φορτωμένην μὲ τὰ διάφορα σχέδια γιὰ κέρδη, καὶ τιμὲς καὶ πόθους γιὰ κατάκτησι, ἴσως καὶ ἀνάξια, θέσεως ὑψηλῆς κοινωνικῆς, νὰ μὴ μπορῇ, ἔτσι φορτωμένη, οὔτε τὴ στενὴ θύρα νὰ περάσῃ οὔτε τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς νὰ ἀνεβῇ. Ἔβλεπε τὸν ἡδονιστή, ποὺ ζῇ γιὰ τὲς ἀπολαύσεις τοῦ κορμιοῦ του, νὰ περνάῃ στὸν πλατὺ δόμο καλοτρώγοντας καὶ καλοπίνοντας, τραγουδῶντας καὶ χορεύοντας, στρέφοντας τὲς πλάτες εἰς τὸν ἀνθρώπινο πόνο καὶ γελῶντας σαρκαστικὰ γιὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ὑγιῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν καὶ τῶν θείων νόμων. Ἔβλεπε τὸν ἄπιστον καὶ τὸν σκεπτικιστὴν τυφλὸν μέσ στὴν ὁμίχλη τῶν ἀμφιβολιῶν του, σὰν μεθυσμένον, νὰ παραπαίῃ πότε πέρνοντας τὸν δρόμον τὸν στενὸν τὸν ἀνηφορικὸν καὶ πότε τὸν εὐρύχωρον καὶ κατηφορικόν. Ἔβλεπε τὸν Φαρισαῖον νὰ προτιμάῃ τὸν δρόμο τὸν πλατὺν γιατὶ στὸν στενὸν δρόμον ἐφοβεῖτο πῶς κἄνας ἁμαρτωλὸς στὴ στενοχώρια του θ' ἄγγιζε τὰ μὲ πλατειὰ κράσπεδα ἱμάτιά του καὶ νὰ τοῦ τὰ μολύνῃ. Ὦ, ἔβλεπε κι' ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῶν ψυχῶν, ποὺ ποτὲ δὲν σκοτίζονται νὰ σηκώσουν τὰ μάτια πρὸς τὸν Οὐρανόν· ἐκεῖνες ποὺ ζοῦν στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ χωρὶς σκοπὸ κανένα, κάνοντας τὸ κακὸ καὶ τὸ καλὸ ἀνεξέλεγκτα, ὅπως τὸ φέρνει ἡ περίστασις, ὁ τόπος καὶ ὁ καιρός. Τὲς ἔβλεπε ὅλες αὐτὲς στὸ δρόμο τὸν πλατύν.

Ἔβλεπε μὲ τὴν θείαν φαντασίαν του τέτοια πλήθη ἀνθρωπίνων ψυχῶν, ὅλα σὲ μιὰ κίνησι διαρκῆ, ταξειδιῶτες στὸ δρόμο τῆς πρόσκαιρης αὐτῆς ζωῆς, νὰ προχωροῦν ἐμπρός, μὰ πάντα πρὸς τὸν κατήφορον, σπρώχνοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, χωρὶς νὰ ξεχωρίζουν τὸ χθὲς ἀπὸ τὸ σήμερα, τὸ σήμερα ἀπὸ τὸ αὔριο.

Καὶ μὲ ἀγωνίαν ὁ Χριστός, ἀγωνίαν ὄχι ἴσως μικρότερην ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ἠσθάνθη στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆς, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ συλληφθῇ, ἀγωνίαν ποὺ προήρχετο ἀπὸ τὴ λαχτάρα τῆς ἀγάπης του γιὰ τὲς ἀνθρώπινες ψυχές, ἐστάθηκε μπρὸς στὸ χώρισμα τῶν δύο δρόμων, τοῦ πλατιοῦ καὶ τοῦ στενοῦ κι' ἐφώναξε: Πάρετε τὸ στενὸ δρόμο τῆς ζωῆς, γιατὶ ὁ πλατὺς ποὺ ἐπήρατε καὶ ἡ πλατειὰ θύρα ἀπὸ τὴν ὁποίαν ζητᾶτε νὰ μπῆτε σᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ τὴν καταστροφήν· καταστροφὴν τοῦ σκοποῦ τῆς δημιουργίας σας, καταστροφὴν τοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς, καταστροφὴν τῆς αἰωνίας εὐτυχίας σας.

Καὶ ἐξηκολούθησε ὁ Σωτὴρ Χριστὸς λέγων:

Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, στενὴ δὲ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν. Μὰ γιὰ νὰ εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης, ξεφορτωθῆτε ἀπὸ τὲς πλάτες σας καὶ τὰ πλάγα σας ὅλες τὲς μικροαθλιότητες κι' ἀδυναμίες τοῦ χαρακτῆρός σας. Μ' ὅλα αὐτὰ ἀπάνω σας, ὅ,τι κι' ἂν κάνετε, δὲν σᾶς χωρεῖ ἡ στενὴ θύρα νὰ διαβῆτε.

Ἀρχιμανδ. Ἀθιναγ. Καβάδα

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΩΣ ΔΡΑΜΑ

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Ἡ λέξις Θ. Λειτουργία εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν γλῶσσαν ἔχει γενικήν, περιληπτικὴν σημασίαν· φανερώνει σχεδὸν ὁλόκληρον τὸ ἔργον τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, μὲ τὸ ὁποῖον αὕτη τὴν ἀφοσίωσίν της πρὸς τὸν Σωτῆρα τὴν ἐκδηλώνει ἐφαρμόζουσα μυστηριακῶς τὰς ὑποδείξεις τὰς ὁποίας δίδει ἡ Ἁγία Γραφή.

Εἰδικῶς ὅμως ἡ λέξις Θεία Λειτουργία (ὅπως ἀνεπτύξαμεν καὶ εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον,) καθιερώθη μὲ τὴν σημασίαν τῆς ἀναπαραστάσεως τοῦ Δράματος τοῦ Γολγοθᾶ, ἡ ὁποία περιλαμβάνει τέσσαρα μέρη. α'.) Τὴν πραγματικὴν θυσίαν, τὴν ἀναίμακτον θυσίαν. β'.) Τὴν Θείαν Κοινωνίαν τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Σωτῆρος ὑπὸ τῶν πιστῶν. γ'.) Τὴν Εὐχαριστίαν αὐτῶν δι' αὐτὴν τὴν Θ. Κοινωνίαν. Καὶ δ') τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν, σύντομα, τῆς ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ καὶ πρὸ παντὸς τῶν τεσσάρων τελευταίων ἡμερῶν τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ.

Ἡ τετραμερὴς εἰδικὴ αὐτὴ τελετή, ἡ ὁποία ὡς εἴπομεν ὀνομάζεται Θεία Λειτουργία, ὑπῆρξε, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ κεντρικὴ πρᾶξις λατρείας τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἦτο ὑποχρεωτικὴ δι' ὅλους τοὺς πιστούς.

Ἡ γένεσίς της εἶνε ἡ «Κλᾶσις τοῦ ἄρτου» ἡ ὁποία ἐγένετο εἰς τὸ ὑπερῷον ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴν τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς μαθητάς του κατὰ τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον εἰπών: «τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.»

Ἐνῷ δέ ἦτο τόσον ἁπλῆ εἰς τὴν γένεσίν της ἡ λειτουργικὴ αὕτη πρᾶξις, ἡ Θ. Λειτουργία, βαθμὸν ἀπέβη τὸ συγκεντρωτικὸν σημεῖον γύρω στὸ ὁποῖον συγκεντροῦνται ὅλαι αἱ ἱκανοποιήσεις τῶν ψυχικῶν πόθων τοῦ κάθε πιστοῦ. Μολονότι δὲ ἐξελίσσετο τοιουτοτρόπως ἡ μορφὴ καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς Θ. Λειτουργίας, πάλιν ἔμενεν ἡ ἰδία εἰς τὴν βάσιν της, εἰς τὴν κεντρικήν της ἰδέαν, ἡ ὁποία εἶνε ἡ πραγματικὴ ἕνωσις τοῦ πιστοῦ μετὰ τοῦ Χριστοῦ.

Ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ πρῶτον σημεῖον τῆς γενέσεως τῆς Θ. Λειτουργίας, βλέπομεν ὅτι αὕτη οὐδέποτε ὑπῆρξεν ὡς πρᾶξις λατρευτικὴ ἑνὸς μόνου πιστοῦ, ἑνὸς μόνου ἀτόμου, ὅπως εἶνε ἀτομικὴ τοῦ κάθε πιστοῦ πᾶσα ἄλλη προσευχὴ ἢ ἔντευξις. Δὲν ἠδύνατο δηλ. νὰ τελεσθῇ ἀπὸ ἓν μόνον ἄτομον, ἀπὸ ἕνα πιστόν, ὡς πρᾶξις λατρείας του πρὸς τὸν Χριστόν, ὅπως καὶ μία τραγωδία δὲν εἶνε θυνατὸν νὰ παρασταθῇ ἀπὸ ἓν ἄτομον εἰς μίαν σκηνὴν τῆς οἰκίας του. Ἦτο πάντοτε ὁμαδικὴ λατρευτικὴ πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας καὶ δι' αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, τελούσης τὴν Θ. Λειτουργίαν, ὡς ἱεροῦ μέσου, ὁ πιστός, τὸ ἄτομον, ἐκοινώνει καὶ κοινωνεῖ ἀοράτως μετὰ τοῦ Κυρίου.

Εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐνυπάρχουν αἱ δύο βάσεις τῆς γεφύρας ἡ ὁποία ἑνώνει τὸν ἄνθρωπον μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἡ γέφυρα δὲ αὕτη ἡ ὁποία ἑνώνει τὸν ἄνθρωπον μετὰ τοῦ Θεοῦ, λέγεται μυστήριον καὶ εἶνε τὸ μέγιστον μυστήριον.

Αἱ δύο βάσεις τῆς γεφύρας ταύτης εἶναι αἱ ἑξῆς:

α'. Ἐνσάρκωσις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ καὶ Θεοῦ ἀληθινοῦ καὶ ἀπολυτρωτικὴ θυσία του ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

β'. Διηνεκὴς παρουσία τοῦ Χριστοῦ (μετὰ τὴν ἀναληψίν Του) εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ἵδρυσε καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἐνεργεῖται ἡ ἀπολύτρωσις τῶν ἀτόμων.

Καμμία ἄλλη τελετὴ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐνσαρκώσῃ τόσον καλὰ τὸ μυστήριον τῆς παγκοσμίου δημιουργικῆς θείας ἐνεργείας καὶ τὴν στενὴν προσέγγισιν ἑκάστης ψυχῆς μὲ τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία εἰσχωροῦσα βαθμηδὸν βαθύτερον εἰς τὸ νόημα τῶν μεγάλων εὐεργεσιῶν, τὰς ὁποίας δίδει ἡ Θ. Λειτουργία εἰς τὴν παροῦσαν καὶ τὴν μέλλουσαν ζωὴν τοῦ πιστοῦ, συνάμα δὲ καὶ εἰς τὴν ζωὴν αὐτῆς τῆς ἰδίας τῆς Ἐκκλησίας, ὡς Θείου καθιδρύματος, ἐπλούτισεν αὐτὴν καὶ μὲ ἄλλας ἐκδηλώσεις. Οὕτω δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον προσετέθησαν εἰς τὸ ἁπλούστατον ἀρχικὸν χριστιανικὸν τελετουργικὸν σχεδιάγραμμα ὅλαι ἐκεῖναι αἱ ἐκδηλώσεις τῶν ὁποίων οἱ ἀντίστοιχοι πόθοι εὑρίσκονται μύχιοι, κρυμμένοι εἰς τὴν θρησκευτικὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου.

Σὺν τῷ χρόνῳ λοιπὸν ἐπλατύνθη ὡς τελετὴ καὶ ἔλαβε ὡραιότατον τύπον δράματος ὑπερφυοῦς. Ὡς τοιοῦτο δὲ δρᾶμα θεωρεῖται ἡ Θ. Λειτουργία, ἡ ὁποία φέρει τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ, τὴν ὁποίαν τελοῦμεν καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ἐκτὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ τριῶντεσσάρων ἄλλων ἑορτασίμων ἡμερῶν κατὰ τὰς ὁποίας τελοῦμεν τὴν Θ. Λειτουργίαν τοῦ Μεγ. Βασιλείου.

Ὡς ἐκ περισσοῦ προσθέτομεν ἐνταῦθα ὅτι ἡ ἰδία αὕτη Θ. Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου εἶνε ἡ ἰδία Λειτουργία ἡ ὁποία φέρεται ὡς ἔργον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τὴν ὁποίαν ἐσυντόμευσε καὶ μετέβαλεν εἰς μερικὰς εὐχὰς κυρίως, ὁ Ἰωάννης Χρυσόστομος διὰ νὰ μὴ εἶναι κουραστικὴ εἰς τοὺς πιστούς. *

Λέγομεν δὲ ὅτι φέρεται ὡς ἔργον τοῦ Μεγ. Βασιλείου διότι πράγματι καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος δὲν συνέταξε τὴν Θ. Λειτουργίαν του ἐξ ὑπαρχῆς, οὔτε καὶ ὅλα τὰ μέρη της εἶνε τοῦ Μεγ. Βασιλείου, ὡς θὰ ἀναφέρω παρὰ κάτω· δὲν εἶνε δηλ. ἔργον ἀποκλειστικὸν καὶ πρωτότυπον ἰδικόν του. Ὁ Μέγας Βασίλειος ἔζησε κατὰ τὰ μέσα τοῦ Δ' αἰῶνος, ἐνῷ πρὸ αὐτοῦ ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας ὑπῆρχε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Θ. Λειτουργία. Μόνον ὅτι διέφερε κατὰ τύπους καὶ κατὰ τόπους εἰς τὰς διαφόρους ἐποχάς. Διέφερον δὲ τόσον μεταξύ των οἱ διάφοροι τύποι Λειτουργίας ὥστε ἐθεωροῦντο ὡς πολλαὶ Λειτουργίαι· ἐπειδὴ ὅμως διετήρουν ἀναλλοίωτον τὴν κεντρικήν των ἰδέαν καὶ πρᾶξιν ἦτο φανερὸν ὅτι ὅλαι κατήγοντο ἀπὸ μίαν καὶ τὴν ἰδίαν ἀρχικὴν Λειτουργίαν.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος)

---

* Σημ.— Ὁ Ἰ. Πρόκλος Ἀρχιεπίσκοπος Κων)πόλεως λέγει: «Ὁ δὲ Μέγ. Βασίλειος μετὰ ταῦτα, τὸ ῥάθυμον καὶ κατωφερὲς τῶν ἀνθρώπων θεωρῶν, καὶ διὰ τοῦτο τὸ τῆς Λειτουργίας μῆκος ὀκνούντων, ταύτην, οὐ περιττὴν καὶ μακρὰν εἶναι νομίζων, ἀλλὰ τὸ τῶν συνερχομένων καὶ ἀκροωμένων ῥάθυμον διὰ τὸ πολὺ τοῦ χρόνου παρανάλωμα ἐκκόπτων, ἐπατομώτερον περέδωκε λέγεσθαι... Μετ' οὐ πολὺ πάλιν ὁ ἡμέτερος Πατήρ, ὁ τὴν γλῶτταν χρυσοῦς Ἰωάννης, τῆς τῶν προβάτων σωτηρίας οἷα ποιμὴν προθύμως κηδόμενος, εἴς τε τὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ῥαθυμίαν ἐφορῶν, πρόρριζον πᾶσαν σατανικὴν πρόφασιν ἠβουλήθη ἀποσπάσασθαι· διὸ καὶ τὰ πολλὰ ἐπέτεμε καὶ συντομώτερον τελεῖσθαι διετάξατο, ἵνα μὴ κατὰ μικρὸν οἱ ἄνθρωποι ἐλευθερίαν τινὰ καὶ σχολὴν τὰ μάλιστα φιλοῦντες, τοῖς τοῦ ἀντιπάλου διαλογισμοῖς ἐξαπατώμενοι..... (Migne τόμ. 65 σελ. 849).

ΕΜΠΡΑΚΤΟΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

ΠΡΟΣΦΑΤΟΙ ΔΩΡΕΑΙ

Ὡς ἀνεμένετο ἡ στοργὴ τῶν ὁμογενῶν διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἑλληνικὴν Προπαρασκευαστικὴν Θεολογικὴν Σχολήν μας ἐν Ἀμερικῇ ἐκδηλοῦται ἤδη καὶ μὲ ἔργα. Ἐντὸς τῶν 15 αὐτῶν ἡμερῶν ἐστάλησαν τὰ ἑξῆς δῶρα:

Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Σταυρόπουλος, βιβλιοπώλης εἰς Νέαν Ὑόρκην καὶ Ταμίας τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀπέστειλεν εἰς τὴν Προπαρασκευαστικὴν Θεολογικὴν Σχολὴν ὡραιότατον καὶ χρησιμώτατον δῶρον· ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα ἐκκλησιαστικὰ βιβλία διὰ τας ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ αὐτῆς Ἱερας ἀκολουθίας· ἤτοι τὰ Δώδεκα Μηναῖα, τὴν Παρακλητικήν, τὸ Τυπικόν, τὸ Ὡρολόγιον τὸ Μέγα, τό Πεντηκοσταριον καὶ τὸν Ἀπόστολον ὅλα καινουργῆ.

Οἱ φοιτηταὶ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν εὐχαριστήριον ἐπιστολήν.

* * *

Ἐπίσης ὁ κ. Ἀντώνιος Πάππας ἔμπορος ἐν Βοστώνῃ ὁ καὶ πολλάκις ὑπηρετήσας τόσον ἐπωφελῶς τὴν Κοινότητα Βοστώνης, ἀνήκων καὶ αὐτὸς εἰς τὴν προοδεύουσαν Νέαν Γενεάν μας ἐν Ἀμερικῇ, ἀπέστειλε θαυμάσιον δῶρον εἰς τὴν ἐν λόγῳ Σχολήν· ἕν ραδιόφωνον ἀξίας 90 δολλαρίων καινουργὲς παραγγελθὲν εἰς τὴν Ἑταιρίαν Ραδιοφώνων VICTOR.

Ἕκαστος δύναται νὰ φαντασθῇ τὴν χαρὰν τῶν φοιτητῶν διὰ τὴν ἀπόκτησιν αὐτοῦ, ἀναλογιζόμενος τὴν ἀνάγκην μιᾶς τοιαύτης ἀναψυχῆς κατὰ τὰς βραδυνὰς ὥρας τῶν μακροτάτων νυκτῶν τοῦ χειμῶνος εἰς μίαν ζωὴν περιωρισμένην ὡς ἐκ τοῦ προορισμοῦ τῆς Σχολῆς καὶ σκληρὰν διανοητικὴν ἐργασίαν αὐτῶν πρὸς τελείαν ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ἀπόκτησιν τῶν ἀπαιτουμένων θρησκευτικῶν γνώσεων.

Καὶ πρὸς τὸν κ. Ἀντ. Πάππαν οἱ φοιτηταὶ ἀπέστειλαν θερμὴν εὐχαριστήριον ἐπιστολήν.

* * *

Ὁ κ. Γεώργιος Δίβρης, Διευθυντὴς τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Δίβρη, προσέφερε δεκαὲξ Ἀγγλοελληνικὰ καὶ Ἑλληνοαγγλικὰ Λεξικά, τὰ ὁποῖα θὰ εἶνε λαμπρὸν βοήθημα τῶν μαθητῶν εἰς τὰς μελέτας αὐτῶν.

* * *

Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» προσεφέρθη νὰ ἀποστέλλῃ δωρεὰν εἰς τοὺς φοιτητὰς ὅλας τὰς ἐκδόσεις τοῦ «Ἐθν. Κήρυκος», δηλαδὴ Ἡμερήσιον, Κυριακάτικον καὶ Μηνιαῖον Εἰκονογραφημένον. Τὸ φυσικὸν ἐνδιαφέρον τῶν ἀκραιφνῶν Ἑλλήνων φοιτητῶν τῆς Σχολῆς διὰ τὰ νέα τῆς ἡμέρας ἔν τε τῇ Ἀμερικῇ καὶ Ἑλλάδι, καθὼς καὶ διὰ περιγραφὰς καὶ ἐπιστημονικὰς διατριβάς, ἅτινα καταχωροῦνται εἰς τὸν Ἑλληνικὸν τύπον ἐνταῦθα, παροτρύνει αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ ἀναγινώσκουν περισσότερον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ νὰ ἔχουν διπλῆν τὴν γλωσσικὴν ὠφέλειαν, ἥτις ἐπιδιώκεται εἰς τὴν Σχολήν. Οἱ ἰθύνοντες τὴν Σχολὴν περιμένουν τὸ ἴδιον δῶρον καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας ἐφημερίδας μας.

* * *

Ὁ κ. Νικόλαος Βαβούδης ἐδώρησε δεκαὲξ ἀντίτυπα τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀνωτ. Ἐκπαιδ. Συμβουλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐγκεκριμένου ἀναγνωστικοῦ βιβλίου του «Τὰ πατρικά μου παλάτια». Τὸ ἐν λόγῳ διδακτικὸν βιβλίον, συντεταγμένον εἰς λαμπρὰν καθαρεύουσαν γλῶσσαν διὰ τὰς ἀνωτέρας τάξεις τῶν Κοινοτικῶν μας σχολείων, πλῆρες δὲ ἱστορικῶν γνώσεων περὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀμερικῆς, διὰ τοὺς φοιτητὰς τῆς Σχολῆς, οἱ ὁποῖοι διὰ πρώτην φορὰν τώρα εἰσέρχονται εἰς τὴν καθαρεύουσαν, καὶ θὰ τὴν διδαχθοῦν συστηματικῶς, ἀποτελεῖ βοήθημα σημαντικόν, ὡς δῶρον δὲ διπλασιάζει τὴν ἀξίαν τῆς δωρεᾶς.

* * *

Ἐπίσης ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης τῆς Κοινότητος Εὐαγγελισμοῦ Βοστώνης, ἡ ὁποία συνεχῶς ἀπὸ πενταετίας δὲν ἔπαυσε προσφέρουσα κατὰ ἕνα ἢ ἄλλον τρόπον ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ ἰδίᾳ τὸ ἐκπαιδευτικόν, πληροφορηθεῖσα ὅτι κατ' αὐτὰς θὰ παραγγελθοῦν αἱ κληρικαὶ ἐνδυμασίαι τῶν φοιτητῶν τῆς Σχολῆς, αὐθορμήτως καὶ γενναιοφρόνως ἐδήλωσεν ὅτι θὰ προσφέρῃ δολλ. περὶ τὰ ἑκατὸν διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν.

* * *

Ὁ κ. Ἀθαν.. Σπηλιωτόπουλος, ἰδιοκτήτης μεγάλου πλυντηρίου ἐσωρρούχων ἐν Βοστώνῃ, μὲ ὑποκαταστήματα εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Νέας Ἀγγλίας, ἀνέλαβε νὰ «κάνῃ τὸ laundry», ὡς λέγομεν, ὅλων τῶν φοιτητῶν καὶ τῆς Σχολῆς ἐν γένει, εἰς τὸ ἐν Worcester κατάστημά του ἀπολύτως δωρεάν.

Ἡ δωρεὰ αὕτη, ὡς δύναται ἕκαστος νὰ φαντασθῇ, δὲν εἶναι μικρά· ἐκ προχείρου ὑπολογισμοῦ γενομένου κατὰ τὴν λῆψιν τῶν πλυθέντων ἐσωρρούχων εἰς τὴν δευτέραν ἑβδομάδα τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς, ὑπολογίζεται ὅτι θὰ ἀνέλθῃ καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς τὸ ποσὸν ἑπτακοσίων δολλαρίων περίπου.

Εἰς τὸν κ. Ἀθ. Σπηλιωτόπουλον διὰ τὴν φιλογενῆ αὐτοῦ δωρεὰν ἐστάλη εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ ὑπὸ τῶν φοιτητῶν τῆς Σχολῆς, καθὼς καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς εὐγενεῖς δωρητάς, κ. Γ. Δίβρην, Διεύθυνσιν «Ἐθνικοῦ Κήρυκος», κ. Νικ. Βαβούδην καὶ Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα Βοστώνης.

Εἰς πάντας τοὺς ἀνωτέρω καὶ ὁ «Ὀρθόδοξος Παρατηρητὴς» διαβιβάζει θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὸ εὐγενὲς παράδειγμά των.

Διαδόσατε τὸν «ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΝ». Συστήσατε καὶ εἰς τοὺς φίλους σας νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταί του. Ὡρίσαμεν ἐτησίαν συνδρομὴν μόνον δολλ. 2.00 διὰ νὰ γίνῃ κτῆμα ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων οἰκογενειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Εἶνε ἡ ὑγιεινοτέρα πνευματικὴ τροφὴ πάσης ἡλικίας.

THE ORTHODOX OBSERVER

25-19 30th Drive, Astoria, New York

ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΑΚΟΣΚΕΦΤΟΣ ΥΙΟΣ ΣΑΝ ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ

'Από τὰ τοῦ M. Hellinger — Διασκευὴ ὑπὸ Α. Α. Κ.

'Ο Διευθυντὴς τοῦ Σωφρονιστηρίου ἦταν ἕνας καλόκαρδος ἄνθρωπος. Εἰς τὲς φυλακές του οἱ κατάδικοι, ὅταν ὡμιλοῦσαν γι' αὐτόν, τὸν ἔλεγαν «ὁ δίκαιος ἄνθρωπος». 'Ήταν κοντός, λιγνὸς καὶ φαλακρός.

Ἕν ἀπόγευμα καθόταν στὸ χαγιάτι τοῦ σπιτιοῦ του, πλάγια στὸ γραφεῖο τοῦ Σωφρονιστηρίου καὶ ἡλιάζετο, ὅταν ἕνας φύλακας ἔρχεται ἐκεῖ:

«Ἕνα μάτσο μᾶς ἦλθε ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη, κύριε Διευθυντά» τοῦ λέει, «εἶνε στὸ γραφεῖό σου».

'Ο Διευθυντὴς ἐγκρίνιαξε λιγάκι, ποὺ θὰ ἔφευγε ἀπὸ τὸν ἥλιο κι' ἐπροχώρησε πρὸς τὸ γραφεῖο. Εἶχε ἤδη λάβῃ τὸ ἔγγραφο τῆς Εἰσαγγελίας μὲ τὸ ὁποῖον τὸν εἰδοποιοῦσαν ὅτι τοῦ ἔστελναν πέντε νέους καταδίκους.

'Εμπῆκε στὸ γραφεῖο κι' ἐκάθησε πίσω ἀπὸ ἕνα τραπεζάκι. Ἐμπρός του ἐστάθηκαν πέντε ἄνδρες μὲ τὰ χέρια πίσω τους δεμένα.

'Επῆρε πάλι τὰ ἔγγραφα ποὺ ἦσαν γιὰ τοὺς φυλακισμένους, ἔριξε μιὰ βιαστικὴ ματιὰ σ' αὐτὰ κι' ἔπειτα ἔριξε τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν πρῶτον.

«Ρίζο, κατεδικάσθηκες γιὰ πρώτη φορά» —τοῦ λέει.— «Πρόκειται νὰ κάμῃς δυὸ χρόνια φυλάκισι καὶ σὲ θέλω νὰ τὰ κάμῃς ἔντιμα, μὲ τὸ μέτωπο ψηλά· δούλευε σκληρὰ σ' ὅποια δουλειὰ σὲ βάλουμε ἐδῶ καὶ μὴν περιμένεις χατήρια ἀπὸ κανένα. Μὴν ἀκοῦς τί θὰ σοῦ λένε οἱ ἄλλοι γύρω σου. Θὰ πιάσουν νὰ σὲ μάθουν τὲς κατεργαριὲς τοῦ λαθρεμπορίου τῆς φυλακῆς, πῶς νὰ μπάζῃς μέσα καὶ νὰ βγάζῃς ἔξω χρήματα. Θὰ σὲ διδάξουν νὰ κάνῃς τὸν ἄρρωστο γιὰ ν' ἀποφεύγῃς τὴ δουλειά· θὰ σὲ κάμουν νὰ μισῇς τοὺς φύλακας· σὲ παρακαλῶ νὰ περιφρονήσῃς τὲς συμβουλές τους. Δὲν θὰ σ' ὠφελήσουν σὲ τίποτε. Γίνου καλὸς καὶ θὰ περάσουμε καλά· κι' ὅταν τελειώσουν τὰ δυὸ χρόνια καὶ βγῇς ἀπὸ τὴ φυλακὴ φρόντισε νὰ μὴ ξαναμπῇς.»

«Μάλιστα, Κύριε» ἀποκρίθηκε ὁ Ρίζος.

«Μαρτίνη» — ἀπετάθηκε στὸν δεύτερον ὁ Διευθυντής —«δὲν ἔπρεπε νὰ σὲ στείλουν ἐδῶ. Ἔπρεπε νὰ σὲ βάλουν σ' ἕνα φρενοκομεῖο, εἶσαι τρελλὸς γιὰ πιστὸ ὅσο κι' ὁ κοριὸς γιὰ αἷμα. Ὅσα ἐγκλήματα κάνεις σὲ κάνει τὸ μεθῦσι νὰ τὰ διαπράττῃς. Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ ἦσουν ἐδῶ, σοῦ εἶπα καὶ σοῦ ξαναεῖπα γιὰ τὸ καλό σου νὰ στέκῃς μακρυὰ ἀπὸ τὸ πιοτό. Δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ σοῦ δώσω ἄλλες συμβουλές· ὅ,τι κι' ἂν σοῦ πῶ, ἅμα βγῇς ἀπ' ἐδῶ, θὰ σὲ ξαναστείλουν πάλι ἐδῶ.»

'Ο Μαρτίνης ἔγλυψε τὰ χείλη του, ποὺ ἐθυμήθηκε τὸ πιοτό, καὶ δὲν εἶπε λέξι.

«Πέτρου»—εἶπε τότε σιγαλὰ ὁ Διευθυντὴς στὸν τρίτον.—Θὰ σοῦ εἰπῶ ἀργότερα σένα». 'Ο Πέτρου εἶχε καταδικασθῇ μὲ θανατικὴ ποινή.

«Καστάνια», ἐμουρμούρισε στὸν τέταρτον, «γιὰ σὲ λέω ὅ,τι εἶπα καὶ στὸ Ρίζο. Εἶνε πρώτη φορὰ ποὺ καταδικάζεσαι· προσπάθησε νὰ εἶναι κι' ἡ τελευταία· φυλάξου ἀπὸ τὰ παιδιά, ποὺ κάνουν τὸν ἔξυπνον ἐδῶ μέσα. 'Απόφευγέ τους σᾶν τὴ χολέρα. Θὰ σὲ κοροϊδεύσουν περιφρονητικὰ γι' αὐτό. Δὲν πειράζει. 'Αργότερα ἐσὺ θὰ γελᾷς ἀπ' ἔξω ἀπ' ἐδῶ, ἐνῷ αὐτοὶ θὰ μείνουν ἐδῶ καὶ θὰ νομίζουν ὅτι σὲ κοροϊδεύουν ἀκόμη.

Ἔπειτα ὁ Διευθυντὴς ἔστριψε τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν πέμπτον. Τὰ μάτια του ὅμως ἦσαν βουρκωμένα καὶ θολά, ἡ παλάμες τῶν χεριῶν του κουνιώταν νευρικὰ στὰ πλάγια του· ἔκαμε μιὰ δυνατὴ προσπάθεια· στὴ στιγμὴ τὰ μάτια του πῆραν μιὰ λάμψι καὶ στὰ χείλη του ζωγραφήθηκε ἕνα εἰρωνικὸ χαμόγελο.

'Ο πέμπτος ἦταν νεαρὸς πολύ, σχεδὸν εἴκοσι ἐτῶν παιδί· ἦτο λιγάκι ὑψηλὸς ἀλλὰ λιγνός· τὰ βλέμματά του ἐπλανῶντο ὁλοένα πρὸς τὸ πάτωμα· δὲν ἐσήκωσε τὰ μάτια του.

«Πίνκη»—τοῦ λέει εἰρωνικὰ ὁ Διευθυντής.— Ἔχω μεγάλη εὐχαρίστηση, ποὺ θὰ σὲ φιλοξενήσω ἐδῶ. Ἐὰν ἰδῇς ὅτι τὸ κάθε τι ἐκεῖ στὸ κελὶ ποὺ θὰ σὲ βάλω δὲν εἶνε ἀκριβῶς ὅπως τὸ θέλεις, ἀρκεῖ νὰ μοῦ τὸ εἰπῇς, σὲ παρακαλῶ, καὶ ἐγὼ θὰ σὲ βάλω στὸ νυφιάτικο δωμάτιο.»

Ἔμεινε γιὰ μιὰ στιγμὴ σιωπηλός· κάτι προσπαθοῦσε νὰ πνίξῃ μέσα του πρὶν πνιγῇ ὁ λάρυγγάς του. Τὰ δάκτυλά του κτυποῦσαν κουβαριασμένα στὸ τραπέζι ἄθελά του· ἐφαίνετο ὅτι ἀγωνιοῦσε. Σὲ μιὰ στιγμὴ πάλι ἐνίκησε τὴν ἀγωνία του.

«Ἐπερίμενα πολὺν καιρὸ νὰ σὲ ἰδῶ καμμιὰ μέρα ἐδῶ» —προσέθεσε πάλι μὲ εἰρωνικὸ χαμόγελο.— «Μοῦ τὤλεγε ὁ λογισμός μου ὅτι ἄνοιγες τὸ δρόμο σου γιὰ ἐδῶ, καὶ ρωτοῦσα τὸν ἑαυτό μου ἂν ἡ ἡμέρα αὐτὴ θὰ μ' εὕρισκε ζωντανὸν γιὰ νὰ τὸ ἰδῶ. Τώρα, νά, εἶσαι ἐδῶ.»

'Ο νεαρὸς κατάδικος στηρίχθηκε στὸ ἄλλο πόδι του.

«Δὲν ἤμουν ποτὲ σκληρὸς ἄνθρωπος γιὰ κανένα»—ἐξηκολούθησε ὁ Διευθυντής.—«Πάντα ἐπροσπάθησα νὰ εἶμαι ἔντιμος καὶ δίκαιος μὲ τὸν καθένα. 'Αλλὰ νὰ σοῦ πῶ, Πίνκη, θὰ μοῦ εἶνε μεγάλη εὐχαρίστηση νὰ σοῦ προσφέρω ἐδῶ ποὺ θὰ σ' ἔχω ὅ,τι σοῦ ἀξίζει.» 'Ωμιλοῦσε τώρα μαλακά, χωρὶς εἰρωνεία καὶ ἐξηκολούθησε:

«Ἐσύ, καθὼς ἐνθυμοῦμαι, ἀνετράφης σ' αὐτὴ τὴν πόλιν. Εἶσαι ντόπιο παιδί. Οἱ γονεῖς σου ἔκαμαν ὅ,τι ἦταν δυνατὸν γιὰ σένα. Ἔκαμαν θυσίες γιὰ νὰ σὲ στείλουν στὰ σχολεῖα. 'Αλλὰ σὺ τοὺς ἔλεγες ψέμματα.»—Σιγὰ-σιγὰ ἡ φωνή του ἐδυνάμωνε—«καὶ τοὺς ἀπατοῦσες. Δὲν ἐπήγαινες στὸ σχολειὸ τὸν μισὸν καιρό, τοὺς ἔκλεβες ἀκόμα καὶ τὰ χρήματά τους. Δὲν εἶν' ἔτσι;»

'Ο νέος δὲν ἀπαντοῦσε.

«Τότε, καθὼς νομίζω, ὁ πατέρας σου ἐχρειάσθηκε νὰ φανῇ αὐστηρότερος καὶ ἔκαμε ὅ,τι θὰ ἔκανε κάθε φρόνιμος πατέρας· σ' ἐπέπληξε αὐστηρά. 'Η γνώμη μου εἶνε ὅτι ἔπρεπε νὰ σοῦ κοπανίσῃ μιὰ στὸ κεφάλι μ' ἕνα σφυρί. 'Αλλὰ δὲν τὤκαμε γατὶ ἦταν πονόψυχος. Σ' ἐπέπληξε μονάχα.

«Αὐτὸ ὅμως σὺ τὸ μετεχειρίσθηκες ὡς πρόφασι γιὰ νὰ φύγῃς ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ νὰ πάρῃς δρόμο γιὰ τὴ μεγάλη πολιτεία»—καὶ μὲ εἰρωνεία ἐπανέλαβε—«τὴν μεγάλην πόλιν». Τί σοῦ ἔδωκε αὐτό, Πίνκη; πές μου! μιὰ φήμη ὅτι εἶσαι τετραπέρατο παιδὶ μὲ ἕνα πιστόλι ποὺ δὲν παίζει· παλληκάρι σωστό. Τὸ ὄνομά σου δὲν ἦταν Πίνκη· στὸ ἔδωκαν οἱ φίλοι σου ποὺ σὲ κολάκευαν. Σ' ἔπιασε ἔπειτα λύσσα γιὰ κοινὲς γυναῖκες, μὰ ἔπερνες καὶ μιὰ γροθιὰ στὸ κεφάλι ἀπὸ κάθε ἀστυφύλακα ποὺ σ' ἔβλεπε.

Βέβαια αὐτὰ ἐκέρδισες, κι' ἄλλα ἀκόμη· σοῦ ἔδωκε σχέσεις μὲ τοὺς λωποδύτες· σ' ἔβαλαν στὸ λογαριασμό τους σᾶν παιδὶ τῆς παρέας. Κι' ἐσὺ ἤθελες νὰ τοὺς προσ-

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ ELSIE ROBINSON

ΠΟΣΟΝ ΥΓΙΗΣ ΕΙΝΕ Η ΣΚΕΨΙΣ ΣΟΥ;

Δὲν θ' ἄφηνες βέβαια ἕνα ὑδροσωλῆνα στὸ μεγειριό σου ποὺ νὰ εἶνε τρύπιος καὶ νὰ μπαίνῃ σ' αὐτὸν κάθε λέρα —οὔτε θὰ ἔπινες νερὸ ἀπὸ μιὰ δεξαμενὴ γεμάτη βοῦρκο— οὔτε θὰ κρατοῦσες μουχλιασμένα, ἀποφάγια στὰ μαγειρικά σου σκεύη. Γιατὶ γνωρίζεις ὅτι ὅλα αὐτὰ δὲν κάνουν μόνον ἀηδίαν καὶ εἶνε ἀνθυγιεινά, ἀλλὰ εἶνε ἀκόμη πολὺ ἐπικίνδυνα καὶ δὲν περιμένεις τίποτε ἄλλο ἀπ' αὐτά, ὅταν τὰ μεταχειρισθῇς, παρὰ νὰ ἀρρωστήσῃς (ἂν δὲν σοῦ συμβῇ καὶ χειρότερο, νὰ πεθάνῃς).

Μολοντοῦτο ὅμως κάθε μέρα μὲ χίλιους τρόπους κάνεις ἕνα ὅμοιο πρᾶγμα, χωρὶς διόλου νὰ ἐνδιαφέρεσαι γιὰ τ' ἀποτελέσματά του, τὰ ὁποῖα πολλὲς φορὲς προκαλοῦν πολὺ πλειὸ μεγάλην ἀηδίαν καὶ ἀπειλεῖται ἀπ' αὐτὰ πολὺ περισσότερο ἡ ὑγεία σου καὶ ἡ ζωή σου.

Ἐννοῶ τὴν διανοητικὴν καὶ ψυχικήν σου ὑγιεινήν.

Ὁ βρωμερὸς ὑδροσωλῆνας, ἡ γεμάτη βοῦρκο δεξαμενή, τὰ μουχλιασμένα φαγητά, εἶνε πράγματα, ποὺ ἀπειλοῦν τὴν φυσικὴν ὑγιεινήν, ἡ ὁποία ἐπιδρᾷ στὸ σῶμά μας. Ἀλλὰ καὶ αἱ σκέψεις ἐπιδροῦν καὶ στὸ σῶμα κατ' εὐθεῖαν ὅπως καὶ ὅσον ἡ τροφὴ ἢ τὰ μικρόβια.

Τὸ μῖσος μέσα σου μπορεῖ νὰ σοῦ καταστρέψῃ τὴν ὑγείαν σου ὅπως καὶ ὁ βοῦρκος στὸ ἀκάθαρτο νερὸ ποὺ θὰ ἔπινες.

Φθόνος καὶ παράπονο πῶς σὲ ἀδικοῦν—μαζευμένη μέσα σου λύπη, σκασίλα—μποροῦν νὰ δηλητηριάσουν τὸν ὀργανισμό σου περισσότερο ἀπὸ ἕνα μουχλιασμένο φαγητὸ ἢ σάπιο κρέας. Ἡ νοητικὴ καὶ ψυχικὴ ὑγιεινὴ εἶνε πολὺ πλειὸ σπουδαία παρὰ ἡ φυσικὴ σωματικὴ ὑγιεινή. Μπορεῖς νὰ διακινδυνεύσῃς πολλὲς φορὲς σωματικῶς καὶ πάλι νὰ ζῇς, γιατὶ τὸ σῶμα ἔχει μόνο του τὴν δύναμι νὰ καθαρίζεται καὶ νὰ γιατρεύεται. Μὰ δὲν μπορεῖς νὰ στουμπώσῃς τὸ νοῦ σου μὲ σκουπίδια οὔτε νὰ διαφθείρῃς τὴν ψυχή σου μὲ κακωσύνην χωρὶς νὰ πληρώσῃς πολὺ ἀκριβὰ γι' αὐτό.

Λέγεις ὅτι ἡ μοῖρα σὲ ἀδίκησε, καὶ μπορεῖ νὰ ἔχῃς ἕνα κατάλογον παράπονα μακρὺν μιὰν ὀργυιάν. Μπορεῖ ἀκόμη νὰ ὑπέφερες τραγῳδίες καὶ ἀδικίες χωρὶς νὰ φταῖς. Κι' ἂν εἶνε ἀλήθεια ὅλα αὐτά, πάλιν τοῦτο εἶνε βέβαιο, ὅτι τὰ μεγαλείτερα κακά, ποὺ ὑπέφερες στὴ ζωή σου, ἐγεννήθηκαν ἀπὸ στραβὲς σκέψεις καὶ ἀποφάσεις σου. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς κάμῃ τόσο μεγάλο κακὸ ὅσο ἐμεῖς κάνουμε στὸν ἑαυτόν μας.

Δόσε εὐγενικιὰ ἀπασχόλησι στὸν ἑαυτόν σου. Κανένας ἀπατεὼν ἢ κεφαλαιοῦχος δὲν μπορεῖ νὰ σὲ κλέψῃ τόσο ἐγκληματικὰ ὅσο ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός σου σοῦ κλέβει τὲς εὐκαιρίες τῆς ζωῆς σου καὶ εὐτυχίας σου ἀπὸ δειλία σου, ἀπὸ ἀμέλειά σου καὶ ἀπὸ ἀντικοινωνικὰ ἐλαττώματά σου.

Οὔτε κι' ὁ θάνατος ἀκόμη δὲν μπορεῖ νὰ σοῦ σπάσῃ τὴν καρδιά σου ἢ νὰ κάμῃ ἄχρηστη τὴ ζωή σου μὲ ὅση βεβαιότητα τὸ κατορθώνει ἡ ἔπαρσίς σου γιὰ τὸν ἑαυτόν σου καὶ ὁ φθόνος σου στὲς ἐπιτυχίες τῶν ἄλλων.

Ἂν εἶσαι γυναίκα εἶσαι ὑπερήφανη γιὰ τὸ νοικοκυριό σου, τὴν καθαριότητα καὶ ὠμορφιὰ τοῦ σπιτιοῦ σου· ἂν εἶσαι ἐπιχειρηματίας καυχᾶσαι γιὰ τὴν ἐπάρκεια καὶ τὴν τάξι καὶ τὸν συγχρονισμὸν τοῦ καταστήματός σου ἢ τοῦ γραφείου σου. Ἀλλ' ἔλαβες ὑπ' ὄψει σου ἀκόμη ἂν εἶνε καὶ πόσον εἶνε καθαροὶ οἱ διαλογισμοί σου καὶ προοδευμένη ἡ ψυχική σου διάθεσις πρὸς τοὺς συνανθρώπους σου;

Πολλὲς φορὲς ἀπορεῖς καὶ ἐρωτᾶς: γιατὶ ἡ ζωή σου ἀντὶ νὰ λάμπῃ, τρεμοσβύνει; γιατὶ νὰ συχαίνεσαι τὸ κάθε τὶ καὶ νὰ θέλῃς ν' ἀποφεύγῃς ὅλους; γιατὶ νὰ βάζῃς στὸ μυαλό σου ὅτι τίποτε δὲν ἀξίζει στὸν κόσμο πλειὰ καὶ νὰ κατηγορῇς τοὺς ἄλλους ὅτι πταίουν γι' αὐτό; Περσότερο ἐξέτασε τὸν ἑαυτόν σου σχετικά, γιατὶ ἐσὺ εἶσαι περσότερο ὑπεύθυνος γι' αὐτά.

Τί ἀξία ἔχει γιὰ σὲ νὰ ἔχῃς νοικοκυριὸ ἄμεπτο στὸ σπίτι σου ἢ τὸ γραφεῖό σου νὰ εἶνε ὑπόδειγμα γιὰ τοὺς ἄλλους, ἐὰν πίσω καὶ μέσα ἀπὸ τὸ μέτωπό σου κρατᾶς συνεχῶς τὴν κακομοιριὰ καὶ τὴν ἀκαθαρσία;

Τὸ μόνο γιατρικὸ εἶνε ἡ εὐγενὴς διανοητικὴ καὶ ψυχικὴ ἀπασχόλησις. Πιάσε σοβαρὰ νὰ καθαρίσῃς τὸν ἐσωτερικό σου ἄνθρωπο.

Μπορεῖς νὰ κρατῇς τὴν ἀκαθαρσία καὶ τὴ σαπίλα μακρυὰ ἀπὸ τὸ νοῦ σου καὶ τὴν ψυχή σου, ὅπως μπορεῖς νὰ τὰ κρατῇς μακρυὰ ἀπὸ τὸ νοικοκυριό σου καὶ τὸ μαγειρειό σου.

Ἄνοιξε διάπλατα τὰ παράθυρα τῆς ψυχῆς σου στὴν ἡλιακὴ λαμπράδα τῶν ὑγιεινῶν ἠθικῶν παραγγελμάτων, καθὼς ἀνοίγεις διάπλατα τὰ παράθυρα τοῦ μαγειριοῦ σου ἢ τοῦ γραφείου σου, γιατὶ ἔχει τόση λογικότητα καὶ δικαιολογία νὰ κουβαλῇς στὲς πλάτες σου φορτωμένος τὰ χθεσινὰ μίση σου καὶ τὲς πίκρες τῆς καρδιᾶς σου ὅσο τὸ νὰ κρατῇς ἕνα ψόφιο σκύλλο πάνω στὸ τραπέζι τῆς τραπεζαρίας σου.

(Διασκευὴ ὑπὸ Α. Α. Κ.)

περάσῃς ὅλους, νὰ τοὺς δείξῃς πόσο πλειὸ ἄξιος ἀπ' ὅλους τους εἶσαι..

Βέβαια καὶ τοὺς τὸ ἔδειξες, τρέχοντας ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ μὲ τὸ πιστόλι καὶ ληστεύοντας καταστηματάρχας, ποὺ τὰ γόνατά τους ἔτρεμαν ἀπὸ τὴν ὀρθοστασία καὶ τὴν κούρασι. Ἦσουν παλληκάρι τότε μὲ τὸ πιστόλι στὸ χέρι· δὲν εἶνε ἔτσι, Πίνκη; Δὲν μποροῦσε κανένας νὰ σοῦ πῇ ὅτι κιοτίζεις σὲ τίποτε κι' ὅτι δὲν σοῦ βαστάει.. Δὲν εἶνε ἔτσι;

Μὰ ὅταν σ' ἔπιασαν οἱ ἀστυνομικοὶ καὶ σοῦ πῆραν τὸ πιστόλι, μὲ τὸ ὁποῖον ἐσκότωσες τὸ γέρω-ἐμποράκο γιὰ νὰ τὸν ληστέψῃς καὶ σ' ἔρριξαν στὴ φυλακή, ἔβαλες τὰ κλάμματα· δὲν εἶν' ἔτσι; Ἐζήτησες τὸν πατέρα σου καὶ τὴ μητέρα σου καὶ παρακαλοῦσες νὰ σοῦ φερθῇ τὸ δικαστήριο μ' ἐπιείκεια. Ἡ ἐπιείκεια σοῦ ἐδόθηκε· ἐπῆρες δέκα πέντε χρόνια ἀντὶ θανατικὴ ποινή.»

«Γκρεμίσου ἀπὸ δῶ τώρα» ἐξεφώνησε μὲ προσπάθεια ὁ Διευθυντής. Μὰ πρὶν φύγῃς ἀπὸ δῶ ἕνα πρᾶγμα θὰ σοῦ εἰπῶ. Αὐτὰ τὰ δεκαπέντε χρόνια γιὰ σέ, θὰ τὸ κάμω δουλειά μου, νὰ σοῦ φανοῦν ἕνας αἰῶνας· κι' ἂν πεθάνω ἐν τῷ μεταξύ, θὰ ἀφήσω ἐντολὴ νὰ κάμῃ τὸ ἴδιο ἐκεῖνος ποὺ θὰ πάρῃ τὴ θέσι μου ἐδῶ. Γκρεμίσου.»

Οἱ πέντε κατάδικοι ἐκίνησαν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ γραφεῖον. Τελευταῖος ἔβγαινε ὁ Πίνκη, φθάνοντας στὴν πόρτα ἔστριψε τὸ κεφάλι του νὰ ἰδῇ τὸν Διευθυντὴν καὶ μὲ πνιγμένην φωνὴ τοῦ εἶπε: «Πολὺ καλά, πατέρα».

Ὅταν ἡ θύρα ἔκλεισε κι' ἔμεινε μονάχος του ὁ Διευθυντὴς ἔβαλε τοὺς ἀγκῶνας του στὸ τραπέζι καὶ χώνοντας τὸ πρόσωπό του στὰ χέρια του ποὺ ἔτρεμαν, ξέσπασε σὲ λυγμοὺς καὶ κλάμματα.

Ἦταν τὸ μονάκριβο παιδί του!!!!

ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟΡΙΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 7ης Σελίδος)

μα οἱ ἄλλοι λαοί. λ. χ. Ἡμεῖς δὲν τρώγομεν βατράχους, φίδια, ἄλογα, μουλάρια, χελιδονοφωλιὲς τῆς Κίνας καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἄλλοι λαοὶ τὰ τρώγουν· τρώγομεν ὅμως στρείδια ὠμά, τὰ ὁποῖα κατ' οὐδ ἕνα λόγον δὲν θὰ ἔτρωγαν οἱ κάτοικοι τῆς Κεντρώας Ἀφρικῆς.

Αἱ ἀκρίδες τρώγονται ἀπὸ τοὺς λαοὺς τῆς Παλαιστίνης καὶ ἀνατολικώτερον, καὶ σήμερον ἀκόμη. Ὁ δὲ Μωσαϊκὸς νόμος τὰς κατατάσσει μεταξὺ τῶν εἰδῶν τὰ ὁποῖα τρώγονται.

Εἰς τὸ Λευϊτικὸν Κεφ. ΙΑ στιχ. 21 καὶ 22 λέγει τὰ ἑξῆς:

> Ἀλλὰ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν ἑρπετῶν, ἅ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἅ ἔχει σκέλη ἀνώτερον τῶν ποδῶν αὐτοῦ, πηδῶντα ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν βροῦχον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· καὶ τὸν ἀττάκην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶν καὶ τὸν ὀφιομάχην καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· καὶ τὴν ἀκρίδα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῆ. (Ὅλα αὐτὰ εἶνε ἔντομα)

Ἀφοῦ λοιπὸν τὰ ἐπιτρέπει ὁ Μωσαϊκὸς νόμος, (ὁ ὁποῖος μάλιστα ἀπαγορεύει τὸ χοιρινὸν τὸ ὁποῖον ἁπλήστως τρώγομεν ἡμεῖς) δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴ παραδεχθῶμεν ὅτι καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἔτρωγε ἀκρίδας, τὰ ἔντομα, ἀφοῦ ἦτο Ἰουδαῖος καὶ ἐτήρει τὸν Μωσαϊκὸν νόμον καὶ ἀφοῦ, εἰς τὴν ἔρημον ζῶν, αὐτὰς εἶχε γύρω του προχείρους.

Ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἐκπλήξῃ ὅτι ὁ Ἐφημέριος τοῦ Ἱ. Ναοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐλειτουργήθητε κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων, ἐξήγησεν ὅτι αἱ ἀκρίδες τὰς ὁποίας ἔτρωγε ὁ Ἰωάννης ἦσαν τὰ γνωστὰ ἔντομα. Ἐκεῖνο ποὺ ὁπωσδήποτε ἐκπλήττει ἐμὲ εἶνε κυρίως ὅτι ἀπὸ τὴν περικοπὴν ἐκείνην, ἡ ὁποία δίδει μίαν δωδεκάδα θέματα ἠθικά, ἐδιάλεξε θέμα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει μὲν ὅτι ὁ ὁμιλῶν γνωρίζει πολλὰ πράγματα, ἀλλὰ δὲν οἰκοδομεῖ ψυχικῶς τοὺς ἐκκλησιαζομένους. Διότι εἶνε τελείως ἀδιάφορον διὰ τὴν πίστιν μας πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ τὸν ἠθικὸν καταρτισμόν μας τὸ ἐὰν ἐκεῖνα ποὺ ἔτρωγεν ὁ Ἰωάννης ἦσαν ἔντομα ἢ ἦσαν φυτά. Τὸ κύριον σημεῖον τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ τονισθῇ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν εἶνε τὸ ὅτι ἦτο τέλειος ἀσκητής, περιώρισε τὰς σωματικάς του ἀνάγκας εἰς τὸ ἐλάχιστον καὶ ἐφρόντισε διὰ τὴν γυμναστικὴν τῆς ψυχῆς του, ἡ ὁποία τὸν ἀνέδειξε ἥρωα, ὥστε νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν θάνατον μὲ περιφρόνησιν εἰς τὸν πόλεμον τὸν ὁποῖον διεξήγαγε ἐναντίον τῆς κακίας καὶ ἁμαρτίας.

ΑΣ ΓΝΩΡΙΣΩΜΕΝ ΤΑΣ ΧΟΡΩΔΙΑΣ ΜΑΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ Ἱερατ. Προϊστάμενοι, Ἱεροψάλται, καὶ Διοικ. Συμβούλια τῶν Κοινοτήτων ὅπως μᾶς ἀποστέλλωσιν φωτογραφίας τῆς Χορῳδίας τῶν Ἐκκλησιῶν των πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸ ἐξώφυλλον τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ». Πρέπει ὅμως νὰ εἶνε καθαρὰ φωτογραφία καὶ εἰς σχῆμα ἀνάλογον τῆς εἰκόνος τοῦ ἐξωφύλλου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τοῦ εὐκλεοῦς Προκαθημένου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Βενιαμὶν τοῦ Α'., τῇ 13ῃ τοῦ μηνὸς τούτου, ἔδωκεν εὐκαιρίαν εἰς τὸν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὸν κόσμον νὰ ἐκδηλώσῃ τὸν ἀπόλυτον σεβασμόν του πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τοῦ Ὑπάτου Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὸ Φανάριον νὰ περιβληθῇ τὴν στολὴν τῆς χριστιανικῆς ἀγαλλιάσεως, τόσον χαρακτηριζούσης τὸ αἰωνόβιον τοῦτο κέντρον.

Μετὰ ἐπίσημον Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ, οἱ Ἅγιοι Συνοδικοί, οἱ λοιποὶ κληρικοὶ τῶν Πατριαρχείων καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ Ὀφφικιάλιοι, ἐπιστήμονες καὶ πλῆθος λαοῦ ὑπέβαλον τὰ σέβη των αὐτοπροσώπως πρὸς τὸν Πατριάρχην.

Συγχαρητήρια τηλεγραφήματα ἀπηύθυνον τῇ Α. Θ. Παναγιότητι οἱ Μακαριώτατοι Πατριάρχαι καὶ Ἀρχιεπίσκοποι τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, οἱ Σεβ. Μητροπολῖται καὶ πλεῖστοι ὁμογενεῖς ἐκ πολλῶν μερῶν τοῦ κόσμου.

Ἐν Ἀμερικῇ, κατὰ πρόγραμμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐτελέσθησαν δοξολογίαι τῇ αὐτῇ μὲν ἡμέρᾳ ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῇ Προπ. Θεολογικῇ Σχολῇ Pomfret, Conn. καὶ ὑπεβλήθησαν τηλεγραφικῶς συγχαρητήρια εὐλαβικὰ ἀπὸ μέρους τῶν Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ Ἁγίου Φραγκίσκου, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς Πανοσ. Πρωτοσυγκέλλου Ἀθηναγόρα Καβάδα, τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτῆς, τῇ δὲ 17ῃ ἰδίου μηνός, Κυριακῇ, ἐν ὅλαις ταῖς Κοινότησι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὁπόθεν καὶ ὑπεβλήθησαν τὰ σέβη τῆς Ὁμογενείας.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Τὸ μεγαλείτερον γεγονὸς τῶν ἡμερῶν τούτων διά τε τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ ὁλόκληρον τὴν Ὁμογένειαν ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας καὶ τῶν μαθημάτων τῆς Προπαρ. Θεολογικῆς Σχολῆς ἐν Pomfret, Conn.

Τὰ Συμβούλια τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, Μικτὸν καὶ Ἀνωτ. Ἐκπαιδευτικόν, συνεδριάσαντα ἐπανειλημμένως, εἶχον καταρτίσει τὸν Ἐσωτερικὸν τῆς Σχολῆς Κανονισμόν, καὶ συμφώνως πρὸς αὐτὸν ἐκλέξει τὴν Ἐφορείαν αὐτῆς. Ἡ δὲ Ἐφορεία ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου ὡς Προέδρου καὶ τοῦ Σεβ. Ἁγίου Φραγκίσκου κ. Καλλίστου Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου, τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου Γερμ. Πολυζωΐδου, τοῦ Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβ. Β. Εὐθυμίου, καὶ τῶν κ. κ. Ἀντ. Ἀναστασιάδου, Ἀπ. Δήμου, Ἀλ. Ἀλεξίου, Στεφ. Λαδᾶ, Νικ. Βαβούδη, Ἀντ. Κοντολέοντος, Εὐρ. Κεχαγιᾶ, Εὐστ. Τζώρτζη, Σωτ. Ταβουλαρίδου, Σωτ. Κόκκαλη, Ἰω. Βασιλάρου, Ἰω. Βενέτου.

Ἀντιπρόεδρος ἐξελέγη ὁ Αἰδ. Β. Εὐθυμίου, Γραμματεὺς ὁ κ. Στ. Λαδᾶς καὶ ταμίας ὁ κ. Ἀντ. Κοντολέων.

Ἀργότερον θέλει σχηματισθῇ Εἰδικὴ Τοπικὴ Ἐπιτροπὴ ἐξ ἐγκρίτων ὁμογενῶν τῆς Νέας Ἀγγλίας.

Συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς Ἐφορείας καταρτισθὲν πρόγραμμα, τὰ ἐγκαίνια τῆς Σχολῆς ἐγένοντο τῇ 3ῃ τοῦ μηνὸς τούτου, τελεταρχοῦντος τοῦ Σεβ. Ἁγίου Φραγκίσκου, ὡς θέλει περιγραφηθῇ εἰς τὸ προσεχές.

ΝΕΑ ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΑ ΣΕΤΣ

ΜΑΡΚΑΣ

DORROS-ROMPAPAS

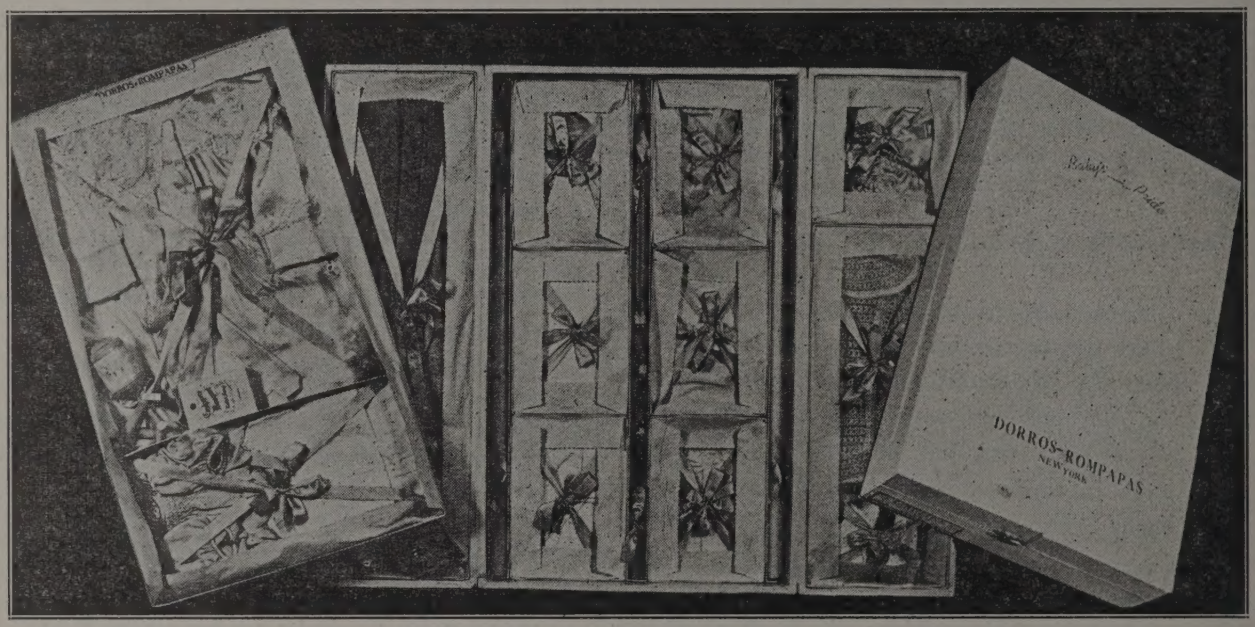

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΕΝ ΤΗ ΑΓΟΡΑ

Τὸ ὅτι κατασκευάζονται ἀπὸ τὸν κ. Γεώργιον Ντόρρον, κατόπιν 25ετοῦς πείρας εἰς τὸν κλάδον αὐτόν, καὶ 10ετοῦς τοιαύτης ἐν Παρισίοις, εἶνε ἀρκετὴ ἐγγύησις διὰ τοὺς πελάτας μας, ὅτι ἀγοράζοντες ἀπὸ τὸ Κατάστημά μας εἶναι βέβαιοι πῶς ἀγοράζουν τὰ τελευταῖα καλλιτεχνικὰ σχέδια, ὁλομέταξα καὶ χειροκέντητα, ποῦ εἶνε ἐπίτηδες διὰ τὰ 'Ελληνόπουλα τῆς 'Αμερικῆς εἰς μεγάλα Sizes καὶ ὅτι δὲν πληρώνουν οὔτε ἕνα σέντ περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι ἔπρεπε νὰ δώσουν.

No. 11. Τὸ Σὲτ $15.00
No. 12. Τὸ Σὲτ $18.00
No. 14. Τὸ Σὲτ $21.00
No. 15 Τὸ Σὲτ $25.00
No. 16. Τὸ Σὲτ $30.00

ΔΩΡΟΝ

Θαυμασία εἰκὼν τῆς Παναγίας, μὲ χρυσῆ κορνίζα, κατάλληλος διὰ τὸ κρεββατάκι τοῦ παιδιοῦ Μεγέθους 3X3½ ἴντσες.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΤΙΚΑ

Μὲ μεταξωτοὺς φιόγκους, ἀπὸ ἀρίστης ποιότητος κορδέλλα, καὶ μὲ παραμανίτσες, ἕτοιμα πρὸς διανομήν.

No. 87—'Η Δωδεκὰς ... 55c.
Χωρὶς φιόγκους, ἡ Δωδ. 30c.

No. 79

'Η Δωδεκάς:
Μὲ φιόγκους .. 55c.
Χωρὶς φιόγκους 30c.

No. 76

'Η Δωδεκάς:
Μὲ φιόγκους .. 55c.
Χωρὶς φιόγκους 30c.

Τὰ ἴδια Μαρτυριάτικα μὲ πλατειὰ κορδέλλα μεταξωτή, ἐκτάκτου ποιότητος καὶ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ 'Αναδόχου καὶ Βαπτιζομένου τυπωμένο μὲ χρυσᾶ γράμματα, διὰ τ ρ ε ῖ ς δωδεκάδες καὶ ἄνω, ἡ Δωδεκάς $1.00
'Επὶ πλέον τῶν ἄνω τιμῶν, μὲ φιόγκους.

No. 81—'Η Δωδεκὰς .... 65c.
No. 82—Σκαλιστός, ἡ δωδ. 75c.
Χωρὶς φιόγκους .. 40 καὶ 50c.

Παραγγελίαι ἀποστέλλονται πανταχοῦ. Ζητήσατε τὸν Τιμοκατάλογόν μας. Γράψατε:

DORROS - ROMPAPAS, 313 EIGHTH AVENUE, NEW YORK